

A woman with long, flowing blue hair and a translucent blue dress is depicted in a dreamlike, ethereal setting. She is holding a glowing white dove in her right hand, which is raised towards the sky. The background features a deep blue sky, silhouettes of trees, and a faint, glowing pattern of light and energy around her. The overall mood is spiritual and serene.

ASTRALPLANET

C.W. Leadbeater



VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

ASTRALPLANET

C.W. Leadbeater



Astralplanet

C.W. LEADBEATER

OVERSAT OG REDIGERET AF
THORA LUND MOLLERUP OG ERIK ANSVANG

INDHOLD

FORORD af Annie Besant.....	6
1. KAPITEL – INTRODUKTION	7
2. KAPITEL – SCENERI:	12
De syv undergrupper	
Grader af stoflighed	
Karakteren af astralt syn	
Auraen	
Det æteriske legeme	
Evnen til at forstørre små objekter	
Sommerlandet	
Optegnelser i astralt stof	
3. KAPITEL – BEBOERNE	19
MENNESKELIGE (1) LEVENDE:	
• Mesteren og hans elever	
• Det psykisk udviklede menneske	
• Gennemsnitsmennesket	
• Den sorte magiker	
MENNESKELIGE, (2) DØDE:	22
• Nirmanakayaen	
• Eleven, der afventer genfødsel	
• Gennemsnitsmennesket efter døden	
• Skyggen	
• Skallen	
• Den belivede skal	
• Selvmorderen	
• Offeret for en pludselig død	
• Overleveringer fra tidligere rodracer	
• Den grå verden	
• Den sorte magiker efter døden	
IKKE-MENNESKELIGE:	36
• Elementalessensen	
• Dyrs astrallegeme	
• Forskellige slags naturvæsener	
• Kama-devaer	
• Rupa-devaer	
• Arupa-devaer	
• Devarajaerne	

KUNSTIGE:..... 48

- Elementaler skabt ubevidst
- Skytsengle
- Elementaler skabt bevidst
- Kunstige menneskeformer
- Spiritismens sande oprindelse

4. KAPITEL – FÆNOMENER:

- Kirkegårdsspøgelser..... 55
- Døendes genfærd
- Hjem søgte steder
- Familiespøgelser
- Klokkeringning, stenkastning o.l.
- Feer
- Kommunikerende væsener
- Astrale hjælpe kilder
- Clairvoyance
- Forudviden og synskhed
- Astrale kræfter
- Æteriske strømme
- Æterisk tryk
- Latent energi
- Parallel vibrationer
- Mantraer
- Opløsning
- Materialisering
- Kravet om mørke til en seance
- Åndefotografier
- Fordobling
- Fortætning af breve og billeder
- Tavleskrivning
- Levitation
- Åndelys
- Håndtering af ild
- Lejlighedsvis brug af stangprincip
- Omdannelse
- Overføring

5. KAPITEL – AFSLUTNING..... 65

FORORD

Der er ingen grund til at skrive et langt forord til denne bog. Den er skrevet for at imødekomme det generelle krav om en enkel forklaring på den esoteriske lære. Nogle har beklaget sig over, at åndsvidenskabelig litteratur både er for uforståelig og for teknisk for den gennemsnitlige læser, og derfor er det tanken, at denne bog, der indgår i en serie, skal tilfredsstillende dette aktuelle og reelle behov. Åndsvidenskab er ikke kun for erfarne tænkere – den er for alle. Forhåbentlig er der i bøger som denne, noget, som åbenbarer de første glimt af visdomslæren, og som inspirerer til at trænge dybere ind i den esoteriske filosofi, dens videnskab og livsholdning. Og måske vil det give den studerende lyst og energi til at give sig i kast med emnets dybere og vanskeligere problemstillinger.

Men denne og andre esoteriske grundbøger er imidlertid ikke kun skrevet til søgende mennesker, der ikke lader sig skræmme af begynder-vanskeligheder. De er også skrevet til dagligdagens travle mennesker, som savner en forklaring på nogle af livets store spørgsmål, og som ønsker ægte sandheder, der gør det lettere at leve livet og se døden i øjnene. Forfatterne er mennesker, der tjener mestrene – menneskehedens ældre brødre – og derfor kan bøgerne ikke have andet formål end at hjælpe andre mennesker.

Annie Besant

1. KAPITEL

INTRODUKTION

I hele sit fysiske liv lever mennesket i en enorm og tæt befolket usynlig verden, men de fleste kender intet til denne verden. Når de stærkt dominerende fysiske sanser under søvnen – eller i trance – i en periode er inaktive, får mennesket i et vist omfang adgang til denne verden, og det er i stand til at overføre mere eller mindre slørede erindringer om oplevelserne i denne tilstand. Når det fysiske legeme aflægges i den proces, mennesket kalder døden, fører overgangen fra det fysiske liv til samme tilstand i den usynlige verden, som i åndsvidenskaben kaldes *astralplanet*. Mennesket træder ind i den astrale verden, og her lever det videre i de lange tidsrum, der går mellem inkarnationerne i den fysiske verden. Langt den største del af disse lange perioder tilbringes imidlertid på et endnu dybere plan, der kaldes mentalplanet. Dette eksistensplan beskrives i en anden bog i serien. Det, der først skal fokuseres på, er *den lavere del* af den usynlige astralverden. Umiddelbart efter døden glider mennesket over på et bevidsthedsplan, som middelalderens alkymister kaldte *astralplanet*. Denne overgangstilstand kaldte grækerne Hades eller underverden, og i kristendommens taler man om skærsilden.

Hensigten med denne bog er at samle og organisere de informationer om denne interessante region, som omtales overalt i den esoteriske litteratur. Desuden er informationerne blevet suppleret og opdateret i de tilfælde, hvor forskningen har fremskaffet nye oplysninger. Det bør pointeres, at disse tilføjelser er et resultat af nogle få forskeres undersøgelser, og derfor må de ikke opfattes som autoritative. De skal blot betragtes som arbejdshypoteser.

Men på den anden side er der taget alle tænkelige forholdsregler for at sikre nøjagtighed. Ingen informationer – gamle eller nye – er taget med, medmindre de er verificeret af mindst to kompetente esoteriske forskere, som har arbejdet uafhængigt af hinanden, og som tilmed er blevet godkendt af erfarne studerende med stor viden og indsigt. Selvom denne afhandling om *astralplanet* ikke kan betragtes som komplet, er den skrevet i håb om, at den alligevel opfattes som troværdig.

Sådan skrev forfatteren i første udgave af bogen. Nu kan det tilføjes, at daglige erfaringer senere har bekræftet nøjagtigheden i de forudgående undersøgelser. Meget, der dengang var nyt og mystisk, er nu blevet velkendt som resultat af fortsatte og omhyggelige studier, og fordi en stor mængde supplerende materiale er indsamlet. Rundt omkring kan der måske tilføjes et par ord, men der er praktisk talt intet at rette.

Når man beskriver *astralplanet*, er det nødvendigt at gøre opmærksom på planets absolutte *virkelighed*. Ordet *virkelighed* anvendes ikke ud fra det metafysiske standpunkt, hvor alt andet end *Den Ene Umanifesterede* er uvirkeligt, fordi alt andet er midlertidigt og forgængeligt. Ordet anvendes i dets almindelige dagligdags

betydning. Det skal forstås sådan, at objekter og beboere på astralplanet er virkelige på nøjagtig samme måde som fysiske menneskers kroppe, møbler, huse eller statuer er virkelige – altså lige så virkelige som den by, man bor i. De astrale genstande vil lige så lidt bestå i al evighed som genstande på det fysiske plan. Men set fra det fysiske menneskes synspunkt er de ikke desto mindre virkelige så længe, de består. Det er en kendsgerning, der ikke kan ignoreres, bare fordi flertallet af menneskeheden endnu ikke er bevidst – eller kun en smule bevidst – om sin egen højere eksistens.

Det er vanskeligt for gennemsnitsmennesket at acceptere virkeligheden af det, der ikke kan ses med de fysiske øjne. Det er vanskeligt at indse, hvor begrænset det fysiske syn i virkeligheden er – at forstå, at det fysiske menneske hele tiden lever i en enorm verden, som man kun kan se en meget lille del af. Ikke desto mindre bekræfter naturvidenskaben dette udsagn, for den beskriver store verdener af mikroskopisk liv, og disse verdener kan mennesket heller ikke forholde sig til ved hjælp af de fysiske sanser. Alligevel er disse verdener levende eksistenser ikke uden betydning, bare fordi de er små. Eksempelvis er menneskets evne til at bevare et godt helbred – og i mange tilfælde selve livet – afhængig af indblik i disse mikrobers liv og adfærd.

Menneskets sanser er begrænset på andre måder. Det er ikke muligt at se luften. Sanserne kan ikke dokumentere luftens eksistens – bortset fra at følesansen gør det muligt at registrere den, når den er i bevægelse. Alligevel rummer den en kraft, der kan slå de største skibe til vrag og vælte de stærkeste bygninger. Mennesket er således omgivet af voldsomme kræfter, som unddrager sig de begrænsede fysiske sanser. Derfor bør man ikke begå den helt almindelige fejl at forudsætte, at det, man selv kan se, er alt, hvad der *kan* ses.

Det fysiske menneske er på en måde spærret inde i et tårn, og sanserne er som små vinduer, der er placeret i bestemte retninger. I andre retninger er der helt lukket af. Men clairvoyance eller astralt syn åbner yderligere et par vinduer og udvider udsigten, og derved åbenbares en ny og større verden. Den er imidlertid en del af den gamle verden, selvom man ikke var klar over det.

Det er ikke muligt at få en klar forståelse af åndsvidenskaben, før man i det mindste har accepteret det faktum, at der i Solsystemet findes specifikke eksistensplaner, som hver især består af stof af forskellige tæthedsgrader. Nogle af disse indre planer kan besøges og studeres af mennesker, som har kvalificeret sig til at udføre denne form for forskning – på samme måde som fjerne egne på planeten kan besøges og studeres. Ved at sammenligne de iagttagelser, der gøres af de mennesker, som arbejder på de indre planer, kan der samles beviser på planernes eksistens og natur. Det er beviser, der har mindst lige så stor validitet som de beviser, de fleste har om eksistensen af for eksempel Grønland. Og ligesom enhver, der har viljen og ressourcerne, kan rejse til Grønland og overbevise sig selv om landets eksistens, kan enhver, der vil tage besværet og leve på den rigtige måde, med tiden kvalificere sig til selv at besøge og iagttage de højere planer.

Hvis man bevæger sig fra planer med tæt og tungt stof op mod planer med stadig mindre stoftæthed og gradvis finere stof, er det normalt at give planerne følgende betegnelser: Det fysiske plan, astralplanet, mentalplanet, det buddhiske plan og det atmiske plan. Der findes yderligere to planer over det atmiske, men de overstiger menneskets nuværende fatteevne, og derfor er der ingen grund til at beskæftige sig med dem her. Det er vigtigt at forstå, at stoffet på hvert af disse planer adskiller

sig fra stoffet på planet under – på nogenlunde samme måde som damp adskiller sig fra fast stof – bare i langt højere grad. I virkeligheden er den fysiske verdens stoftilstande, der normalt kaldes fast, flydende og luftformig, ikke andet end tre lavere opdelinger af det fysiske stof.

Den astrale region, som nu skal beskrives, er det andet af de store eksistensplaner. Astralplanet befinder sig umiddelbart over (eller rettere inden i) den fysiske verden. Astralplanet er ofte blevet kaldt *illusionernes verden* – ikke fordi planet i sig selv er mere illusorisk end den fysiske verden, men på grund af, at de astrale iagttagelser, der gengives af clairvoyante med manglende træning, er ekstremt upålidelige.

Hvorfor er de det? Det skyldes som regel to karakteristiske egenskaber ved den astrale verden. For det første har mange af astralplanets beboere en utrolig evne til lynhurtigt at skifte form – og til at kaste et næsten ubegrænset blændværk over dem, de vælger at holde for nar. For det andet er synet på dette plan en evne, der er helt anderledes og langt mere omfattende end det fysiske syn. En genstand ses nærmest fra alle sider på én gang, idet bagsiden af en fast form er lige så synlig som forsiden. Det er derfor indlysende, at en uerfaren på besøg i denne verden vil have meget vanskeligt ved at forstå, hvad man i virkeligheden ser – og det er selvsagt endnu vanskeligere at omsætte indtrykkene til det mangelfulde fysiske sprog.

Et godt eksempel på en hyppig fejltagelse er ombytning af cifrene i et tal, som den clairvoyante skal læse på astralplanet. For eksempel bliver 139 nemt til 931 – etc. En esoterisk studerende, der er oplært af en mester, begår ikke denne form for fejltagelse – bortset fra hvis der er tale om hastværk eller sjusk – for mesterens kandidat må gennemgå et langt og alsidigt instruktionskursus i at se korrekt. Mesteren – eller en fremskreden discipel – præsenterer igen og igen forskellige typer af illusioner for kandidaten og spørger: "*Hvad ser du?*" Derefter rettes alle fejl. Og årsagen til fejlene forklares, indtil kandidaten langsomt men sikkert opøver sikkerhed og fortrolighed i fortolkningen af astralplanets fænomener, som overgår alt, hvad der er muligt i det fysiske liv.

Kandidaten må lære – ikke alene at se korrekt, men også at se med stor præcision – og derefter overføre erindringer om det, der er iagttaget, fra det ene plan til det andet. For at blive i stand til det, må kandidaten til sidst lære – uden afbrydelse – at overføre sin bevidsthed fra det fysiske plan til astralplanet eller mentalplanet og tilbage igen. Indtil det kan gøres, er der altid en mulighed for, at erindringerne mere eller mindre går tabt eller forvrænges i det tomme interval, der adskiller bevidsthedsperioderne på de forskellige planer. Når evnen til at overføre bevidstheden er fuldt udviklet, vil kandidaten kunne bruge de astrale evner fuldt ud – ikke kun når den fysiske krop forlades under søvnen eller i trance, men også ved fuld dagsbevidsthed i det fysiske liv.

Nogle esoterikere taler med foragt om astralplanet og mener, at det er under deres værdighed at beskæftige sig med det. Men det er en misforståelse. Naturligvis stræber mennesket efter åndens liv, og det vil være uheldigt for den studerende at ignorere den højere udvikling og være tilfreds med at opnå astral bevidsthed. Der findes dog eksempler på studerende, hvis karma tillod, at de først udviklede højere mentale evner og for en tid kunne springe astralplanet over – men normalt bruger mestrene ikke denne metode.

Det højere omfatter det lavere, og der er ingen tvivl om, at mestrene sparer tid og energi, hvor det er muligt, men de fleste mennesker er ikke i stand til at tage

disse kæmpefremskridt på grund af fortidens fejl eller dumheder. Man må indstille sig på at kæmpe sig fremad skridt for skridt. Da astralplanet befinder sig i direkte forlængelse af den fysiske verden, stammer de første metafysiske oplevelser som regel fra astralplanet. Og derfor har astralplanet stor interesse for begyndere i de åndsvidenskabelige studier. En klar opfattelse af astralplanets mysterier har ofte stor betydning. Den gør det muligt ikke alene at forstå spiritistiske fænomener, som ellers ville være uforklarlige, men det bliver også muligt at beskytte sig selv og andre mod eventuelle farer.

Den første bevidste erfaring i denne mystiske region kommer på forskellige måder. Nogle bliver kun én gang i hele deres liv – under en eller anden specifik påvirkning – tilstrækkeligt sensitive til at fornemme tilstedeværelsen af en af astralplanets beboere. Måske vil de – fordi oplevelsen ikke gentager sig – efterhånden komme til at tro, at de var offer for en hallucination. Andre opdager, at de stadig oftere ser og hører noget, som andre er blinde og døve over for. Andre igen begynder – og det er måske den mest almindelige oplevelse af alle – med større og større klarhed at huske det, de har set eller hørt på astralplanet under søvnen.

Evnen til at opfatte objektivt på alle eksistensplaner ligger latent i ethvert menneske, men for de fleste vil der være tale om en langvarig og langsom udvikling, før bevidstheden fungerer frit i de højere legemer. Det forholder sig imidlertid anderledes med astrallegemet. Bevidstheden hos alle civiliserede mennesker er nemlig allerede i stand til ikke alene at reagere på alle vibrationer, der stammer fra astralt stof, men den kan også bruge astrallegemet som et redskab.

De fleste mennesker er derfor vågne på astralplanet, når den fysiske krop sover. Og alligevel er de færreste – eller stort set ingen – bevidste om planet og om de astrale omgivelser. Endnu er menneskets bevidsthed indhyllet i tanker, følelser og fysiske handlinger, og derfor er det stort set ikke opmærksom på denne omgivende verden af aktivt pulserende liv. Det første skridt består derfor i at slippe af med denne tankevane og lære at se den nye og eventyrlige astrale verden, som en forudsætning for at kunne blive bevidst om den og arbejde i den. Men selv når man bliver i stand til det, er der ingen garanti for, at erindringen om de astrale oplevelser kan overføres til den vågne bevidsthed, for spørgsmålet om fysisk hukommelse er en helt anden sag. Og den påvirker på ingen måde evnen til at udføre nyttigt arbejde på astralplanet.

Nogle studerende prøver at udvikle astralt syn ved at kigge i krystalkugler eller bruge andre teknikker. Andre har fordel af en kvalificeret lærers direkte ledelse. De sidste vil sandsynligvis opnå fuld bevidsthed på astralplanet under lærerens specielle beskyttelse. Denne hjælp og beskyttelse vil fortsætte indtil forskellige prøver har vist, at hver kandidat kan håndtere en hvilken som helst fare. Men uanset hvordan det sker, kan den første virkelige erkendelse af, at mennesket befinder sig i en enorm verden – der er fuld af aktivt liv, men som de fleste er helt ubevidste om – ikke undgå at gøre et uudsletteligt indtryk.

Astralplanets liv er så rigt og så mangfoldigt, at det til at begynde med er temmelig forvirrende for nybegynderen. Men selv for den mere øvede iagttager er det ikke nogen let opgave at forsøge at klassificere og katalogisere det astrale liv. Hvis en opdagelsesrejsende i en ukendt tropisk skov blev bedt om ikke alene at give en detaljeret rapport om hele området, med nøjagtige detaljer om vegetation og mineralforekomster, men også at fastlægge alle insekters, fugles, krybdyrs og pattedyrs arter og slægter, ville den stakkels forsker uden tvivl blive forskrækket over

opgavens omfang. Alligevel er selv dette krav ikke noget i sammenligning med den clairvoyante forskers problemer. I dette tilfælde bliver sagen yderligere kompliceret. For det første af evnen til korrekt at overføre erindringen fra astralplanet til det fysiske plan, og for det andet af det fysiske sprogs totale utilstrækkelighed.

Men ligesom en opdagelsesrejsende på det fysiske plan uden tvivl ville begynde sin beretning om et nyt land med en eller anden generel beskrivelse af dets sceneri og karakteristiske særpræg, vil det også være naturligt at indlede denne skitse af astralplanet med at give en forestilling om det sceneri, der danner baggrund for planets eventyrlige og evigt skiftende fænomener. Men lige fra begyndelsen skaber emnets meget udviklede karakter en næsten uoverkommelig vanskelighed. Alle, der kan se klart på astralplanet, er enige om, at et forsøg på at give et levende billede af dette astrale sceneri til mennesker, der ikke kan se det, svarer til at fortælle en blind om farvetonernes fantastiske mangfoldighed ved en solnedgang. Uanset hvor detaljeret og omfattende beskrivelsen bliver, er der ingen sikkerhed for at de billeder, der beskrives, vil være fyldestgørende.

2. KAPITEL

SCENERI

Det er vigtigt at forstå, at astralplanet har syv underafdelinger eller underplaner, der varierer på grund af forskellig stoftæthed og bevidsthedsgrad. Selvom det begrænsede fysiske sprog gør det nødvendigt at inddele underplanerne i højere og lavere, må man ikke begå den fejl at forestille sig, at de astrale underplaner – eller endnu højere planer, som astralplanet er en underafdeling af – er adskilte lokaliteter i rummet. De ligger *ikke* oven på hinanden ligesom hylder i en bogreol – eller uden på hinanden ligesom lagene i et løg. Stoffet på hvert plan og på hvert underplan gennemtrænger stoffet på de øvrige planer og underplaner. Alt er til stede her på planeten, for planerne befinder sig inden i hinanden, og derfor indtager de principielt den samme plads i rummet. Men desuden *er* det korrekt, at de højere stofformer strækker sig længere ud fra det fysiske plan end de lavere.

Når man taler om, at et menneske løfter sig fra et plan til et andet, bevæger det sig ikke nødvendigvis i rummet. Det overfører snarere sin bevidsthed fra et niveau til et andet. Det bliver gradvis uimodtageligt for vibrationerne fra en type stof, og begynder i stedet at reagere på vibrationer, der stammer fra en anden og finere stoftype. Det medfører, at den ene verden med dens beboere og sceneri langsomt toner bort, mens en anden verden af en mere ophøjet natur toner frem.

Betegnelsen "højere" og "lavere" kan til en vis grad retfærdiggøres, og det samme gælder, når planer og underplaner sammenlignes med koncentriske skaller. Årsagen er, at der findes stof fra alle underplanerne på Jordens overflade, men astralplanet er væsentligt større end det fysiske plan, og astralplanet strækker sig flere tusinde kilometer ud fra Jordens overflade. Tyngdeloven virker nemlig også på astralt stof, og hvis det var muligt at holde det helt i ro, *vill*e det sandsynligvis organisere sig i koncentriske skaller. Men planeten er som bekendt i konstant bevægelse. Den både roterer om sin egen akse og bevæger sig rundt i sin bane om Solen. Resultatet er, at alverdens påvirkninger og kræfter konstant hvirvler rundt. Det medfører en kontinuerlig sammenblanding, og den ideelle hviletilstand forekommer aldrig. Men samtidig er det korrekt, at jo højere man kommer op, jo tyndere og finere bliver stoffet.

Her på det fysiske plan er der en identisk situation. Jord, vand og luft – fast, flydende og luftformigt stof – findes overalt på jordoverfladen. Overordnet kan man sige, at det faste stof ligger nederst, det flydende oven på det faste, og det luftformige stof befinder sig på et højere niveau. Vand og luft gennemtrænger imidlertid jordelementet – selvom det kun er i begrænset omfang. Vand stiger desuden op i luften i form af damp, der danner skyer, men kun til en bestemt højde. Fast stof kan kastes op i luften af voldsomme rystelser – eksempelvis ved vulkanudbrud, hvor vulkansk støv kan nå op i en højde af tredive kilometer, og det kan tage flere år om at falde ned igen. Men det vender altid tilbage til sit rette element – ligesom

vand, der ved fordampning stiger op i luften og vender tilbage i form af regn. Jo højere man stiger til vejrs, jo finere bliver atmosfæren – og det samme gælder det astrale stof.

Den astrale verden har en kolossal udstrækning. Størrelsen kendes nogenlunde nøjagtig fra en åndsvidenskabelig information om, at astralplanet berører Månens astrale verden ved perigæum, men ikke ved apogæum¹ – men naturligvis er kontakten begrænset til den fineste form for astralt stof.

Men hvis man ønsker at organisere de astrale underplaner og nummerere dem fra det højeste og mindst stofflige og nedad, vil man opdage, at underplanerne naturligt består af tre grupper, idet 1., 2. og 3. underplan udgør en gruppe, og 4., 5. og 6. underplan udgør en anden gruppe, mens det 7. og laveste underplan repræsenterer noget særskilt. Forskellen på stoffet i den ene af disse grupper og stoffet i den anden kan sammenlignes med forskellen på fast og flydende stof i den fysiske verden, mens forskellen mellem stofformerne i en gruppes undergrupper minder om forskellen mellem to former for fast stof – eksempelvis stål og sand. Hvis man ser bort fra 7. underplan, kan man sige, at astralplanet 4., 5. og 6. underplan har den velkendte fysiske verden som baggrund. Livet på 6. underplan er ikke meget anderledes end livet på Jorden – bortset fra at den fysiske krop og dens funktioner må undværes. 5. og 4. underplan er til gengæld mindre og mindre materielle, og livet fjerner sig mere og mere fra den fysiske verden og dens interesser.

De lavere underplaners sceneri minder derfor meget om Jorden – og alligevel er de væsentligt mere. For når man iagttager de lavere underplaner med det astrale syn, vil selv rent fysiske genstande se fuldstændig anderledes ud. Som det allerede er nævnt, ser et menneske med veludviklet astral clairvoyance ikke genstandene fra én bestemt side men fra alle sider på én gang – og det er selvsagt temmelig forvirrende.

Når alle partikler inde i en fast form er lige så synlige som partiklerne på ydersiden, er det indlysende, at selv velkendte genstande i begyndelsen vil være komplet umulige at genkende. Men ved nærmere overvejelse bliver det klart, at det astrale syn giver et mere korrekt synsindtryk end det fysiske syn. Eksempelvis vil siderne i en glasterning se lige store ud – sådan som de i virkeligheden er. På det fysiske plan ses terningens fjerneste side i perspektiv – og derfor ser den mindre ud end den nærmeste side, og det er i virkeligheden en illusion. Det er denne egenskab ved det astrale syn, der har fået nogle forfattere til at skrive, at det astrale syn er firdimensionalt – og det er faktisk en meget præcis betegnelse.

Risikoen for fejl bliver ikke mindre af, at stofformer, som er usynlige for det fysiske syn, nu bliver synlige og opfattes som fysiske. Det gælder for eksempel de partikler, der udgør atmosfæren. Det samme gælder de forskellige udstrålinger, der hele tiden strømmer fra alt levende – samt de fire former for æterisk stof, som er endnu finere end det fysiske stof. Det æteriske område udgør i sig selv en form for system, for de æteriske partikler gennemtrænger alt andet fysisk stof. Et studie af æteriske vibrationer og den påvirkning, de forskellige højere kræfter har på dem, udgør i sig selv et stort og meget vigtigt forskningsområde for en forsker, der har udviklet det metafysiske syn, der kræves til dette arbejde.

¹ Perigæum er det punkt på Månens elliptiske bane, der er tættest på Jordens centrum, og apogæum det punkt, hvor afstanden er størst.

Selv når man forestiller sig, at man har fattet problemets fulde omfang, har man alligevel ikke forstået halvdelen af problemets mange aspekter. For ud over alle de nye former for fysisk stof må man desuden udforske de endnu mere mangfoldige og indviklede opdelinger af det astrale stof. Først og fremmest må man være klar over, at enhver stoflig genstand – ja selv en partikel – har en astral genpart. Og denne genpart er ikke nogen enkel form. Som regel er den meget kompliceret, for den er sammensat af forskellige slags astralt stof. Desuden er enhver levende skabning omgivet af sin egen udstråling, der sædvanligvis kaldes auraen. Og menneskets aura er i sig selv et fascinerende studieobjekt. Auraen ses som en lysende oval tåge med en særdeles kompliceret struktur. På grund af den ovale form kaldes den af og til det auriske æg.

Det vil glæde esoterisk studerende at høre, at allerede på udviklingens tidlige stadier, hvor eleven begynder at få et mere omfattende syn, bliver man i stand til ved direkte iagttagelse at få dokumentation for rigtigheden af selv detaljerne i den lære, der er givet om menneskets syv principper gennem H.P. Blavatsky. Når eleven betragter sine medmennesker, er det ikke længere kun det ydre, der iagttages. Næsten helt sammenfaldende med den fysiske krop ses æterlegemet klart og tydeligt. Og man kan se hvordan livsenergien (på sanskrit kaldet *prana*) blive optaget og specialiseret i æterlegemet. Pranaen har et rosa skær, og denne vitalitet cirkulerer rundt i hele kroppen og stråler ud fra det sunde menneske.

Men tydeligst og mest strålende er den astrale aura – selvom den hører til en mere forfinet stoftype. Den astrale aura udtrykker menneskets forskellige følelser og begær, der ses som levende og evigt skiftende farver, der konstant strømmer gennem menneskets bevidsthed. Det er *det*, der kaldes astrallegemet. Bag astrallegemet ligger mentallegemet eller det lavere tankesinds legeme. Det består af stof fra mentalplanet, der er endnu finere end astrallegemets. Farverne i menneskets mentale aura skifter langsomt i livets løb. Mentallegemet viser tankernes kvalitet samt personlighedens temperament og karakter.

Endnu højere og endnu smukkere – hvis det er tilstrækkeligt udviklet – er sjælens redskab – kausallegemet. Kausallegemets levende lys viser det virkelige menneskes udviklingstrin i perioden mellem inkarnationerne. Men for at kunne iagttage disse høje legemer skal eleven have udviklet evnen til at se disse planer.

Det vil spare mange anstrengelser, hvis den studerende med det samme lærer, at auraerne *ikke* skal betragtes som udstrålinger. Auraerne er i virkeligheden manifestationer af sjælen på lavere planer. Man må forstå, at det er sjælen, der er det virkelige menneske, og ikke de forskellige legemer. Legemerne er blot sjælens redskaber på de lavere planer. Når sjælen befinder sig på sit eget plan – kausalplanet – i den formløse verden, er den til stede i kausallegemet. Men når sjælen inkarnerer i de lavere formverdener, må den iklæde sig formverdenens stof for at kunne fungere der. Og det stof, sjælen først tiltrækker og former til et legeme, når den forlader kausalplanet, udgør mentallegemet og tankelivet.

Når sjælen fra mentalplanet fortsætter ned på astralplanet, former den et astrallegeme og dermed sit følelsesliv af astralplanets stof. Samtidig bevarer sjælen både sit kausallegeme og sit mentallegeme. Det samme gælder, når sjælen senere stiger helt ned på det laveste og tætteste stofplan, hvor den former et fysisk legeme og dermed skaber muligheden for et handlingsliv. Det fysiske legeme opbygges over den æteriske form, som skabes af Karmas Herrer.

En detaljeret beskrivelse af de forskellige auraer findes i *Det synlige og det usynlige menneske*.² Her er det tilstrækkeligt at påpege, at da alle legemer indtager samme plads i rummet, og da de finere gennemtrænger de grovere, kræves der omhyggelige studier og stor øvelse, før en elev er i stand til klart at skelne det ene legeme fra det andet. Den del af menneskets aura, der ses af den utrænede, er som regel astrallegemet, men fortolkningen bliver naturligvis let forkert.

Selv om den astrale aura på grund af sin lysende farveglans ofte er mere iøjnefaldende, består nerveæteren og æterlegemet af væsentligt tættere stof, for selvom det er usynligt for det almindelige syn, hører det æteriske stof til det fysiske plan. Hvis man undersøger et nyfødt barns krop ved hjælp af clairvoyance, vil man se, at den er gennemtrængt – ikke alene af astralt stof af alle tæthedsgrader, men også af æterisk stof i flere tætheder. Hvis man følger disse indre legemer tilbage til deres oprindelse, opdager man, at æterlegemet – skabelonen til det fysiske legeme – er formet af Karmas Herrers hjælpere, mens det astrale stof – ikke bevidst men automatisk – indsamles af den inkarnerende sjæl, når den passerer igennem astralplanet.

Æterlegemet opbygges naturligvis af æterisk stof af forskellige tætheder, men stoffets fordeling varierer meget og bestemmes af flere faktorer som for eksempel race, underrace og mennesketype såvel som den individuelle karma. Når man ved, at disse fire undergrupper af æterisk stof består af mangfoldige kombinationer, som igen danner de sammensætninger, der indgår i kemikerens såkaldte "grundstofatom", er det indlysende, at dette andet princip i mennesket er yderst kompliceret, og antallet af mulige variationer er praktisk talt ubegrænsede. Det betyder, at uanset hvor udviklet og usædvanlig et menneskes karma er, vil Karmas Herrers altid være i stand til at opbygge en skabelon til en fysisk krop, der er helt i overensstemmelse med den aktuelle karma.

Endnu et punkt bør nævnes i forbindelse med beskrivelsen af, hvordan fysisk stof ser ud, når det ses fra astralplanet. Når det højere syn er fuldt udviklet, vil det være i stand til – ved hjælp af viljen – at forstørre de mindste fysiske partikler til enhver ønskelig størrelse, som om de blev set i et mikroskop med stor forstørrelsesgrad. Denne evne overstiger klart ethvert nuværende og sandsynligvis også ethvert fremtidigt mikroskops formåen. Naturvidenskabens molekyler og atomer er også synlige realiteter for den åndsvidenskabelige forsker, men den esoteriske forsker opfatter molekylers og atomers natur som langt mere sammensatte, end naturvidenskaben indtil videre har været i stand til at konstatere. Igen er der tale om et enormt forskningsområde af største interesse. En forsker, der udvikler det astrale syn til fuldkommenhed, vil vide, at eksperimenterne med almindelige og kendte fænomener bliver væsentlig nemmere. De vil desuden afsløre nye og interessante perspektiver, som det vil tage mere end et helt liv at undersøge til bunds.

Én exceptionel og positiv nyhed, som udviklingen af det astrale syn kunne åbenbare, ville være eksistensen af andre og helt anderledes farver, der befinder sig uden for det kendte farvespektrum – de infrarøde og ultraviolette stråler. Disse farver har naturvidenskaben opdaget på andre måder, men med det astrale syn, kan man selv se dem. Det er imidlertid ikke muligt at følge disse fascinerende sidespor. Formålet med dette projekt er at give et generelt indtryk af astralplanet.

² C.W. Leadbeater: *Det synlige og det usynlige menneske (Man, Visible and Invisible)*. Kan frit downloades som e-bog fra VisdomsNettet (www.visdomsnettet.dk).

Det må nu være indlysende, at selvom den fysiske verdens genstande danner baggrund for livet på astralplanet lavere trin, kan man alligevel iagttage så meget mere af genstandenes virkelige natur, at helhedsindtrykket adskiller sig meget fra fysisk iagttagelse. En sten er et eksempel på en helt enkel fysisk genstand. Når den ses med astralt syn, opleves den ikke som en død stenmasse. For det første ses stenen i sin firdimensionale helhed og ikke kun en lille del af den. For det andet kan de fysiske partiklers vibrationer i stenen iagttages. For det tredje kan man se, at den har en astral genpart, der består af astralt stof i forskellige tætheder, og de astrale partikler er ligeledes i konstant bevægelse. For det fjerde ses det tydeligt, hvordan det universelle guddommelige liv er aktivt i stenen på samme måde, som det er aktivt i hele skabelsen – selvom det guddommelige livs manifestation naturligvis ændrer karakter, efterhånden som det bevæger sig ned i de forskellige stoftætheder. For at gøre det nemmere forståeligt har hver stoftæthed fået hver sit navn. Først møder man stoffet i de to elementalriger. Når det bevæger sig ind i mineralriget, kaldes det mineralmonaden – i planteriget plantemonaden – etc. Så vidt vides eksisterer begrebet "dødt stof" ikke.

Udover dette kan man se, at stenen er omgivet af en aura. Auraen har naturligvis langt mindre udstrækning og er langt mindre varieret end auraer i de højere riger. Desuden kan de elementaler, der bor i stenen, iagttages. I stedet for elementaler burde de kaldes gnomer – en art naturvæsener. Det er imidlertid ikke relevant at gå i dybden med dette iboende liv. Yderligere oplysninger findes i *Det synlige og det usynlige menneske*³ og i anden åndsvidenskabelig litteratur. (Se endvidere et senere kapitel i denne bog). Men når der er tale om plante-, dyre- og menneskeriget, er det hele naturligvis langt mere kompliceret.

Nogle vil måske undre sig over, at disse komplekse forhold ikke omtales af de mange medier, der af og til fanger et glimt af den astrale verden. Ved spiritistiske seancer omtales de heller ikke af de væsener, der manifesterer sig. Men det kan meget let forklares. Utrænede mennesker på astralplanet – hvad enten de er levende eller døde – ser først tingene, som de virkelig er, efter lang tids øvelse. Selv de, der er i stand til at se det hele, er ofte for omtågede og forvirrede til at forstå eller huske. Og blandt den lille minoritet, der både kan se og huske, er der sandsynligvis ingen, der er i stand til at omsætte erindringerne til det lavere plans sprog. De fleste utrænede medier undersøger aldrig deres astrale oplevelser videnskabeligt. De modtager simpelthen et indtryk, som kan være helt korrekt, men som også kan være halvvejs forkert eller endog totalt vildledende.

Sidstnævnte mulighed bliver mere sandsynlig, når man kender til de "numre", som drillesyge beboere i den astrale verden ofte laver – "numre", som den utrænede normalt er fuldstændig forsvarsløs over for. Og glem ikke, at astralplanet "faste beboere" under normale omstændigheder kun er bevidste om tingene i den astrale verden, for fysisk stof er nøjagtig lige så usynligt for dem, som astralt stof er for hovedparten af menneskeheden. Men da enhver fysisk genstand – som før nævnt – har en astral genpart, som er synligt på astralplanet, kunne man måske få den opfattelse, at forskellen er ubetydelig.

Hvis et astralt væsen hele tiden arbejder gennem et medie, er der risiko for, at de finere astrale sanser gradvis blive så grove, at de bliver ufølsomme over for astralplanet finere stoftætheder, og i stedet for bliver den fysiske verden, som fysiske mennesker ser den, gradvis mere synlig. Kun den trænede iagttager, som er

3 C.W. Leadbeater: *Det synlige og det usynlige menneske (Man, Visible and Invisible)*. Kan frit downloades som e-bog fra VisdomsNettet (www.visdomsnettet.dk).

fuldt bevidst på begge planer, kan være sikker på at se begge verdener tydeligt og på én gang. Det er derfor indlysende, at det er et kompliceret område, og man kan ikke undgå bedrag eller fejltagelser, før planet er bevidst erfaret og videnskabeligt udforsket.

Den fysiske verden er på en måde også baggrund for astralplanet 7. og laveste underplan, men det, der ses her, er bare et lille og fordrejet udsnit. Alt det smukke, lyse og gode er usynligt. For 4.000 år siden skrev den egyptiske skriver Anis denne tekst på papyrus: *"Hvad er det dog for et sted, jeg er kommet til? Her er ingen vand og ingen luft. Stedet er dybt og bundløst. Det er sort som den sorteste nat, og mennesker vandrer hjælpeløse omkring. Her kan et menneske ikke leve i hjertets stilhed og ro."* Virkeligheden for det ulykkelige menneske, der havner på dette underplan er i sandhed, at *"hele Jorden er fuld af mørke og af uhyggelige regioner"*. Men det er et mørke, der udstråler fra mennesket selv, og det medfører, at tilværelsen bliver som en evig nat fuld af ondskab og rædsel – et regulært helvede. Men ethvert helvede er altid skabt af mennesket selv.

Det betyder ikke, at underplanet er uvirkeligt – at det er uden objektiv eksistens. Det befinder sig dels på Jordens overflade og dels (måske mest) *under* overfladen, idet det gennemtrænger Jordens ydre skal. Det, der menes, er, at intet menneske, som lever et almindeligt og fornuftigt liv, kommer i kontakt med denne meget fortvivlende region – eller bliver bevidst om dens eksistens. Hvis et menneske kommer i kontakt med dette underplan, skyldes det udelukkende dets egne meget grove og meget ondskabsfulde tanker, følelser og handlinger.

De fleste studerende oplever, at udforskningen af denne sfære er en særdeles ubehagelig opgave, for stedet har tætte og grove stoflige omgivelser, der er ubeskriveligt modbydeligt for det frigjorte astrallegeme. Det giver en fornemmelse af, at man må slæbe sig vej gennem en sort, tyktflydende væske. Desuden er beboerne og atmosfæren i allerhøjeste grad frastødende.

1., 2. og 3. underplan giver indtryk af, at disse regioner befinder sig meget langt fra den fysiske verden. De opleves som mindre stoflige, selvom de befinder sig samme sted i rummet. Beboerne på disse planer har tabt den fysiske verden og dens anliggender af syne. De er som regel stærkt optaget af sig selv, og de skaber i stor udstrækning deres egne omgivelser. Omgivelserne er objektive nok til, at de kan opfattes af andre astrale væsener, og fysiske mennesker med clairvoyant syn kan også se dem. Denne region er det "sommerland", der ofte omtales ved spiritistiske seancer. Og de astrale mennesker, der kommer ned derfra og beskriver sommerlandet, taler utvivlsomt sandt – men igen afhænger udsagnet af, om deres viden er tilstrækkelig stor.

"Ånder" (afdøde) giver deres huse, skoler og byer midlertidig eksistens på disse underplaner. De bygninger, de skaber, er ofte virkelige nok i en periode – men for det clairvoyante syn kan de af og til være middelmådige i forhold til det, deres skabere selv forestiller sig. Alligevel er mange af de fantasier, som her antager form, af midlertidig skønhed. Et menneske, der intet kender til de højere planer, kan strejfe fornøjet omkring i skove og bjerge, ved smukke søer og i duftende blomsterhaver, som under alle omstændigheder overgår alt, hvad der findes i den fysiske verden. Eller det kan selv skabe omgivelser, der tilfredsstillende dets egne fantasier. De mere detaljerede forskelle på de tre øverste underplaner på astralplanet vil være lettere at beskrive i et senere afsnit om planernes menneskelige beboere.

En forklaring på astralplanets sceneri ville ikke være fuldkommen uden en omtale af det, der ofte uhensigtsmæssigt er blevet kaldt "*optegnelserne i det astrale lys*". Disse optegnelser (som reelt er en slags materialisering af den guddommelige hukommelse i form af en levende fotografisk fremstilling af alle hændelser på planeten) er i virkeligheden permanent indpræget i et meget højere plans stof og afspejles i en mere eller mindre fragmentarisk form på astralplanet. Derfor vil et menneske, hvis metafysiske synsevne ikke rækker længere end til dette niveau, sandsynligvis kun opnå sporadiske og usammenhængende billeder af fortiden og ikke en sammenhængende beretning. Men ikke desto mindre reproduceres disse spredte billeder af alle fortidige begivenheder konstant i den astrale verden, og de udgør en vigtig del af forskerens omgivelser. Der er desværre kun plads til at nævne emnet her, men en nærmere forklaring findes i 7. kapitel i bogen *Clairvoyance*.⁴

4 C.W. Leadbeater: *Clairvoyance*

3. KAPITEL

BEBOERNE

Efter denne korte præsentation af baggrunden for emnet, er det nu astralplanet beboere, der skal beskrives. De findes i mange varianter, og derfor er det vanskeligt at organisere og klassificere dem. Det nemmeste vil være at opdele dem i tre store grupper: *Menneskelige, ikke-menneskelige og kunstige former.*

I. MENNESKELIGE

Astralplanet menneskelige beboere kan naturligt opdeles i to grupper: *Levende* og *døde* – eller for at være mere nøjagtig: Mennesker med et fysisk legeme og mennesker der har aflagt det fysiske legeme.

1. Levende

De såkaldt levende mennesker, der manifesterer sig på astralplanet under den fysiske tilværelse, kan inddeles i fire grupper:

1. *Mesteren og hans elever*

Mennesker fra denne gruppe bruger normalt ikke astrallegemet som redskab. De anvender i stedet mentallegemet, der består af stof fra de fire lavere såkaldte rupa-trin⁵ af mentalplanet, der ligger umiddelbart over astralplanet. Fordelen er, at det de omgående og efter behov kan skifte fra det mentale til det astrale og tilbage igen. Desuden medfører det skarpere sanser og mulighed for at benytte sig af mentalplanetets større kraft.

Mentallegemet er ikke umiddelbart synligt for det astrale syn, og derfor lærer eleven, hvordan man midlertidigt kan samle et astralt slør omkring sig, når opgaven med at hjælpe det lavere plans beboere kræver, at eleven er synlig for dem. Dette midlertidige legeme (der kaldes *mayavirupa*⁶), formes normalt første gang af mesteren. Eleven lærer herefter selv hurtigt at forme det. Selvom dette kunstigt skabte legeme er en nøjagtig kopi af mennesket, indeholder det intet af menneskets eget astrale stof.

⁵ Rupa er sanskrit og betyder "form" eller "legeme". Arupa betyder "uden form" eller "formløs". Rupa benyttes om eksistensplaner, hvor stof og form dominerer bevidsthedsindtrykket. Arupa benyttes om den højeste afdeling af mentalplanet (kausalplanet) og endnu højere planer, hvor energi dominerer bevidsthedsindtrykket.

⁶ Mayavirupa er et legeme, der midlertidigt dannes på astralplanet, når en mester eller hans elev, der i øjeblikket fungerer på mentalplanet i sit mentallegeme, ønsker at stige ned på astralplanet og derfor ved en viljeshandling (kriyashakti) danner et legeme af astralt stof.

På et tidligere stadie af udviklingen bruger eleven sit eget astrallegeme. Men uanset hvilket redskab, der er behov for til udførelse af en opgave, vil en kompetent lærer altid sørge for, at den, der får en opgave på astralplanet, altid er udstyret med en bevidsthed, der er så omfattende som mulig, sådan at hjælperen er i stand til at fungere problemfrit på alle astralplanets underplaner. Eleven er på en måde bare sig selv – nøjagtigt som i det fysiske liv. Men naturligvis uden både det fysisk-æteriske legeme og astrallegemet – og desuden er eleven udstyret med denne højere tilstands ekstra kræfter og evner. Disse forudsætninger gør det langt nemmere og mere effektivt, at udføre esoterisk arbejde på astralplanet under søvnen. I den fysiske bevidsthed er det ikke sikkert, at eleven er i stand til at huske, hvad der er sket og erfaret på astralplanet. Det afhænger af, om eleven er i stand til frit at overføre sin bevidsthed fra den ene tilstand til den anden.

I den astrale verden møder den esoteriske forsker af og til åndsvidenskabeligt studerende fra alle nationer. Måske kommer de fra grupper, der har forbindelse med mestre, som forskeren ikke har hørt om. I mange tilfælde er de studerende ærlige, idealistiske og sandhedssøgere. Det er imidlertid vigtigt at undersøge, om de kender til eksistensen af "Det Store Hvide Broderskab" – om de har viden om mestrene, og at de er klar over, at der i mesterhierarkiet findes nogle af planetens højst udviklede mestre.

2. Det psykisk udviklede menneske, der ikke vejledes af en mester

Måske er dette menneske åndeligt udviklet – måske ikke. Åndelig udvikling og vejledning af en mester følges ikke nødvendigvis ad. Når et menneske fødes med psykiske evner, kan det være et resultat af en arbejdsindsats i en tidligere inkarnation – en præstation, der kan have haft et ophøjet og uselvsk motiv, men psykiske evner kan også udvikles af et uvidende menneske, de kan være ukontrollerede eller endog bruges med et forkert motiv.⁷ Når dette menneske er ude af kroppen under søvnen, er det som regel helt bevidst, men af mangel på kvalificeret træning er det tilbøjelig til at blive ført på afveje af sine oplevelser. Det er ofte i stand til at bevæge sig lige så ubesværet omkring på astralplanets forskellige underplaner som de omtalte elever af mestrene. Nogle gange føler dette menneske sig særligt tiltrukket af et bestemt underplan, og det bevæger sig sjældent uden for denne sfære. Erindringen om, hvad det har set og oplevet, kan variere fra fuldkommen klarhed til total fordrejning – eller total mangel på indtryk. Det afhænger af udviklingstrinnet. Det benytter altid astrallegemet, for det ved ikke, hvordan man fungerer i mentallegemet.

3. Gennemsnitsmennesket

Et gennemsnitsmenneske er et menneske uden psykisk udvikling. Under søvnen driver dette menneske omkring i sit astrallegeme – ofte i en mere eller mindre ubevidst tilstand. Under dyb søvn trækker de højere principper sig næsten altid ud af astrallegemet og svæver rundt i legemets umiddelbare nærhed. Men hos helt uudviklede mennesker sover de højere principper næsten lige så fast som den fysiske krop.

I nogle tilfælde er astrallegemet imidlertid knap så sløvt. Det flyder drømmende omkring i de forskellige astrale strømninger, hvor det af og til genkender andre mennesker i en lignende tilstand. I denne tilstand har det både behagelige og ubehagelige oplevelser. Erindringen om disse oplevelser er håbløst forvirrede. Ofte er de forvandlet til en grotesk karikatur af det, der reelt skete, og næste morgen opleves det som en mærkelig drøm.

⁷ I åndsvidenskaben skelner man mellem lavpsykiske og højpsykiske evner.

Alle civiliserede mennesker på planeten har på nuværende tidspunkt fuldt udviklede astrale sanser. Hvis de er tilstrækkeligt interesseret i at undersøge, hvad der sker under søvnen, vil de være i stand til at opleve det og lære noget af det. Men langt de fleste er ikke interesserede. De fleste nætter bruges til at fundere over det, tankerne tilfældigvis var optaget af, da de faldt i søvn. De har astrale evner, men de bruger dem stort set aldrig. De er vågne på astralplanet, og alligevel er de ikke opmærksomme. Derfor er de meget lidt eller slet ikke bevidste om deres omgivelser.

Når et menneske bliver elev af en mester, vækkes det som regel straks af denne sløve tilstand. Det vækkes til fuld bevidsthed om sine omgivelser på astralplanet, og det begynder nu at lære og arbejde der. Nattetimerne er herefter ikke længere indholdsløse, men fulde af aktivt og nyttigt tjenestearbejde. Aktiviteterne på de indre planer griber på ingen måde forstyrrende ind i revitaliseringen af den fysiske krop under søvnen. Disse inaktive astrallegemer, som tilhører mere tilbagestående individer, er næsten formløse og har et ret ubestemmeligt omrids. Men efterhånden som mennesket udvikler sig intellektuelt og åndeligt, antager astrallegemet stadig klarere form og ligner efterhånden den fysiske krop.

Da det uudviklede astrallegeme er så svagt i konturen, og når hovedparten af menneskeheden må betegnes som uudviklet, undrer det mange, at det overhovedet er muligt at genkende gennemsnitsmennesket i sit astrallegeme. Forklaringen er, at clairvoyante ser menneskets fysiske legeme omgivet af en aura – en lysende, farvet nærmest ægformet struktur – der strækker sig cirka en halv meter ud fra kroppen i alle retninger. Alle studerende ved, at denne aura er særdeles kompleks, og at den indeholder stof fra de indre planer, som mennesket på nuværende tidspunkt i udviklingen har legemer på. Hvordan ser auraen ud for et menneske, der ikke har en højere synsevne end den astrale?

For dette menneske vil auraen kun indeholde astralt stof, og derfor er auraen et relativt enkelt studieobjekt. Den clairvoyante vil bemærke, at det astrale stof ikke alene omslutter det fysiske legeme men desuden gennemtrænger det. Det vil se, at inden for kroppens omkreds er auraen langt tættere end i den del, der ligger uden for. Årsagen er den store mængde af grovere astralt stof, der danner en genpart af de fysiske legemsceller. Men hvorfor er astrallegemets stof inden for den fysiske krops grænser som regel tættere end det stof, der er uden for?

Når astrallegemet forlader kroppen under søvnen, bevares legemsformen. Når clairvoyante iagttager det frigjorte astrallegeme, kan de se, at det stadig har en form, der ligner det fysiske legeme med aura. Men astrallegemet består nu kun af astralt stof. Stoftætheden er en anden, men den er tilstrækkeligt til, at skikkelsen klart kan skelnes.

Der er naturligvis synlig forskel på det udviklede og det uudviklede menneskes astrallegeme, men selv når det gælder et uudviklet menneske, kan den indre forms karakteristiske træk skelnes. De er slørede og uklare – og den omgivende ægformede aura fortjener dårligt nok at kaldes en aura, for den ligner mest af alt en formløs tågedis, der hverken er regelmæssig eller permanent i sit omrids. Hos det mere udviklede menneske er forandringen meget markant – både med hensyn til auraen og formen indeni. Den indre skikkelse er langt mere klar og præcis. Her ser man en mere nøjagtig gengivelse af menneskets fysiske udseende. I stedet for den flydende tågedis ses en afgrænset ægform, der bevarer sit udseende på trods af de mange strømninger, der altid hvirvler omkring den på astralplanet.

Da menneskehedens fysiske egenskaber er i konstant udvikling, og mennesker befinder sig på alle udviklingsstadier, smelter denne gruppe lidt efter lidt og umærkeligt sammen med den foregående.

4. *Den sorte magiker og hans elev*

Denne gruppe svarer i nogen grad til den første. Men der er en afgørende forskel. I dette tilfælde drejer det sig om udvikling af det onde i stedet for af det gode. Og de kræfter, der opnås, anvendes til rent egoistiske formål i stedet for til gavn for menneskeheden. Til de lavere udviklede i denne gruppe hører primitive stammers medicinmænd, der udfører uhyggelige obeah- eller voodoo-ritualer. Mennesker med større intellektuel udvikling – som i sagens natur har et større ansvar – er de tibetanske sorte magikere. Europæerne har ofte fejlagtigt kaldt dem for dugpaer. Faktisk gælder det kun den bhutanske del af kargyu-sekten, som er en del af det, der kunne kaldes den tibetanske buddhismes halvreformerede skole.

2. Døde

Først skal det understreges, at ordet "død" er en absurd betegnelse, for de fleste af de væsener, der omtales under denne overskrift, er lige så levende som fysisk levende mennesker – og i mange tilfælde væsentligt mere levende. Derfor skal "død" forstås i betydningen *levende væsener, som for tiden ikke er forbundet med et fysisk legeme*.

De "døde" kan opdeles i ti hovedgrupper på følgende måde:

1. *Nirmanakayaen*

Nirmanakayaen har opnået retten til nirvanas evige lyksalighed, men har givet afkald på denne tilstand for at påtage sig opgaven med at skabe rigtige menneskelige relationer. Denne gruppe nævnes kun for at gøre listen komplet, for det er meget sjældent, at så ophøjede skabninger manifesterer sig på så lavt et plan som astralplanet. Når nirmanakayaen ønsker at udføre et astralt arbejde, sker det ved at tiltrække astralplanets atomare stof og forme et midlertidigt astrallegeme – på samme måde som mesteren i sit mentallegeme ville gøre det. Det er nødvendigt, for nirmanakayaens mere forfinede legeme er usynlig for det astrale syn.

Nirmanakayaen bevarer altid atomer fra hvert plan i sit indre. Omkring sit indre center kan dette ophøjede væsen lynhurtigt samle det nødvendige stof og forme det ønskede redskab. Nirmanakayaen kan derfor øjeblikkeligt fungere på ethvert plan. Yderligere oplysninger om nirmanakayaens embede og funktion findes i *Stilhedens Stemme*⁸ og i *Usynlige hjælpere*.⁹

2. *Eleven, der afventer genfødsel*

I den åndsvidenskabelige litteratur kan man læse, at når en elev når et vist udviklingsniveau, er det muligt med mesterens hjælp at undgå virkningen af den naturlov, der normalt fører et menneske ind på mentalplanet efter det astrale liv. Under normale omstændigheder skulle frugterne af al åndelig stræben i den fysiske inkarnation høstes på mentalplanet. Men da eleven ifølge sagens natur må være et menneske, der har levet et meget rent tankeliv, er det sandsynligt, at de åndelige kræfter er stærkere end normalt, og livet på mentalplanet vil derfor blive meget langt.

8 H.P. Blavatsky: *Stilhedens Stemme*.

9 C.W. Leadbeater: *Usynlige hjælpere (Invisible Helpers)*. Kan frit downloades som e-bog fra VisdomsNettet (www.visdomsnettet.dk).

Men hvis eleven fravælger denne mulighed, og i stedet vælger forsagelsens vej (og således på sit eget lave plan og i al ydmyghed følger i forsagelsens store mesters, *Gautama Buddhas* fodspor), kan denne ekstra kraft bruges på en helt anden måde – nemlig til gavn for menneskeheden. På denne måde – uanset hvor ubetydeligt et offer det end måtte være – er det muligt at udføre en beskeden del af nirmanakayaernes store arbejde. Ved at følge denne vej giver eleven utvivlsomt afkald på århundreders intens lyksalighed, men på den anden side giver det en enestående mulighed for at videreføre sin livsopgave og fortsætte sin udvikling uden afbrydelse.

Beslutningen om at følge denne vej medfører, at når eleven dør og træder ud af sin fysiske krop – som det er sket så ofte før – venter eleven på astralplanet, indtil mesteren kan arrangere en passende genfødsel. Da der er tale om en markant afvigelse fra den normale lovmæssighed, må der gives tilladelse fra en højtstående autoritet, før forsøget kan gennemføres. Men selv når tilladelsen er givet, er naturlovens kræfter så stærke, at det siges, at eleven samvittighedsfuldt må begrænse sig til astralplanet, mens der arbejdes på sagen. For bare et øjeblik kontakt med mentalplanet medfører en risiko for, at en uimodståelig kraft tvinger eleven til at følge evolutionens opadgående træk.

I sjældne tilfælde er eleven i stand til at undgå besværet med en ny fødsel ved at overtage en voksen krop, som den tidligere indehaver ikke længere har brug for. Men naturligvis er det sjældent, at et egnet legeme er til rådighed. Som regel må eleven vente på astralplanet, indtil der viser sig en mulighed for en passende genfødsel. Eleven spilder dog ikke ventetiden, men fortsætter med at udføre det arbejde, mesteren har pålagt. Og dette arbejde udføres langt bedre og mere effektivt, end da det blev udført ved hjælp af det fysiske legeme, for på astralplanet begrænses man ikke af muligheden for at blive træt. Bevidstheden er nu så omfattende, at eleven bevæger sig frit på alle astralplanets underplaner.

Eleven, der afventer genfødsel, er på ingen måde et af astralplanets almindeligste fænomener. Men fænomenet eksisterer, og derfor tilhører det en af grupperne. Efterhånden som menneskehedens evolution skrider frem, og mange flere følger udviklingsvejen, vil denne gruppe utvivlsomt vokse i antal.

3. Gennemsnitsmennesket efter døden

Det er indlysende, at denne gruppe er mange millioner gange større end de grupper, der allerede er omtalt. Variationen i mennesketyper og bevidsthedsniveauer er enorm. Desuden kan længden af livet på astralplanet variere voldsomt. Nogle mennesker tilbringer blot få dage eller timer på astralplanet, mens andre har et ophold, der strækker sig over mange år eller endog århundreder.

Et menneske, der har levet et godt og fornuftigt liv, og som har haft et følelsesliv, der overvejende har været uselvsk og åndeligt, bliver ikke tiltrukket af det astrale liv. Hvis denne menneskestype overlades til sig selv, vil der være meget lidt, der fanger interessen eller inspirerer til aktivitet i løbet af det forholdsvis korte ophold på astralplanet.

Efter den fysiske død trækker sjælen sig gradvis tilbage. Første skridt i denne proces består i at aflægge det fysiske legeme og kort efter æterlegemet. Det er derfor meningen, at astrallegemet hurtigst muligt skal afkastes, sådan at mennesket kan fortsætte ind på mentalplanet, som er det eneste sted, hvor den åndelige stræben kan bære frugt.

Det er det hæderlige og menneskekærlige menneske, der er i stand til det, for denne mennesketype har overvundet de fysiske begær i inkarnationernes løb. Viljestyrken og energien anvendes til højere formål, og derfor er der kun en begrænset mængde af det lavere begærs energi, der skal udledes på astralplanet. Det resulterer i et kortvarigt ophold, og muligvis vil det astrale liv være en drømmende halvbevidst tilværelse, indtil mennesket glider ind i en søvntilstand, hvor de højere principper til sidst frigør sig fra astrallegemet og indleder et ophøjet liv på mentalplanet.

For mennesker, der endnu ikke er trådt ind på den åndelige udviklingsvej, må denne situation på astralplanet betragtes som et ideal. Det siger sig selv, at denne tilstand ikke er aktuel for hovedparten af menneskeheden. Gennemsnitsmennesket har overhovedet ikke frigjort sig fra alle lavere begær før døden. Derfor kan det se frem til en lang periode med et mere eller mindre bevidst liv på astralplanets forskellige underplaner, før den energi, der er investeret i de lavere begær, har udlevet sig selv. Først når det er sket, kan sjælen frigøre sig fra astrallegemet.

Efter den fysiske død må alle uden undtagelse passere gennem astralplanets underplaner på vej mod mentalplanet. Men det betyder ikke, at alle er bevidste på alle astralplanets underplaner. Man kan sammenligne det med det fysiske legeme, som indeholder fysisk stof i alle tilstandsformer – fast, flydende, luftformigt og æterisk. Det samme princip gælder i astrallegemet. Astrallegemet indeholder også astrale stofpartikler fra samtlige astrale underplaner – men fordelingen af stoffet varierer i høj grad fra menneske til menneske.

Det er vigtigt at forstå, at når et menneske trækker stof til sit astrallegeme, tiltrækker det også tilsvarende elementalessens. Så længe mennesket bruger astrallegemet, er elementalessensen adskilt fra det omgivende reservoir af lignende stof. I denne periode udvikler elementalessensen sig til at blive det, der i åndsvidenskaben kaldes en kunstig elemental. Den har midlertidigt sit helt selvstændige liv og følger sin egen udviklingslinje. Elementalessensen er på vej nedad i stoffet (involution). Denne proces sker uden hensyn til og viden om den sjæl, der for tiden benytter stoffet. Sjælens udviklingslinje peger opad mod mindre stoflighed (evolution), og dermed bliver elementalessensen årsag til den evige kamp mellem stoffets vilje og åndens vilje. Det er kampen mellem mørkets og lysets kræfter – den kamp som utallige forfattere har skrevet om.

Det er "stoffets lov, der kæmper mod tankesindets lov". Hvis mennesket lever i overensstemmelse med "stoffets lov" i stedet for at styre sin udvikling ved hjælp af sin forstand og forståelse, forsinkes udviklingen alvorligt. Elementalessensen er ikke ond i sig selv. Den er blot udtryk for en lov – en konstant udstrømning af guddommelig kraft, der følger sin naturlige bane. Denne bane fører nedad mod større stoftæthed i modsætning til menneskets bane, der fører opad og væk fra identifikation med stoffet.

Når mennesket ved den fysiske død forlader det fysiske plan, begynder naturens opløsende kræfter at påvirke astrallegemet. Elementalen oplever derfor, at dens eksistens som selvstændigt væsen er truet, og den forsvarer sig ved at forsøge at bevare astrallegemet så længe som muligt. Elementalen består jo af stof, og dette stof organiserer den nu ved at lagdele det. Den placerer det tungeste og groveste stof fra det laveste underplan yderst, for det yder den bedste beskyttelse mod den begyndende opløsning.

Det medfører, at mennesket begynder den astrale tilværelse på det underplan, der

frekvensmæssigt svarer til det yderste stoflag i astrallegemet. Og mennesket må blive på dette lave underplan, indtil det har frigjort så meget som muligt af sin højere bevidsthed fra dette stoflag. Når det er sket, er bevidstheden fokuseret i næste lag i elementalens lagdeling. Man kan også sige, at mennesket går videre til næste underplan. Det skal forstås sådan, at når mennesket har udlevet sin affinitet til et underplan, vil hovedparten af astrallegemets grovere partikler gå i opløsning. Herefter føler mennesket sig tiltrukket af en højere følelsesmæssig tilstand. Astrallegemets tyngde reduceres på denne måde gradvis, og derfor løfter menneskets sig lidt efter lidt fra de tungere til de lettere stoflag – og undervejs skal der trin for trin opnås fuldkommen balance.

Dette er givetvis forklaringen på et udsagn fra afdøde, der viser sig ved spiritistiske seancer. De fortæller, at de nu er på vej til at løfte sig op i en højere sfære, og de minder om, at det herefter vil være umuligt – eller i det mindste meget vanskeligt – at kommunikere gennem et spiritistisk medie. Det er faktisk sandt, at et menneske på astralplanets højeste underplan anser det som nærmest umuligt at kommunikere gennem et almindeligt medie. Det er således indlysende, at længden af et menneskes ophold på hvert underplan svarer nøjagtig til den mængde af underplanets stof, der findes i menneskets astrallegeme. Og mængden af de forskellige underplaners stof i astrallegemet afhænger af det liv, mennesket har levet. Stoffet tiltrækkes og indbygges automatisk af de begær, mennesket har givet udtryk for. På denne måde er det muligt for et menneske – ved at leve, føle og tænke rigtigt – at begrænse mængden af lavere astralt stof i astrallegemet. Et menneske kan løfte stoffets vibration op til et punkt, hvor det får kontakt med de opløsende kræfter, der nedbryder stoffets sammenhængskraft. Derved bringes det tilbage til den oprindelige tilstand. Denne tilstand resulterer i, at mennesket frigøres og omgående kan gå videre til næste underplan.

Et åndeligt udviklet menneske er i stand til at skabe denne tilstand i astrallegemet på alle astralplanets underplaner, og resultatet er en praktisk talt øjeblikkelig passage gennem astralplanets underplaner. Denne mennesketype vil derfor først vågne til bevidsthed på mentalplanet. Som det blev forklaret tidligere, er underplanerne ikke adskilt fra hinanden i rummet. De gennemtrænger hinanden. Når et menneske passerer fra et underplan til et andet, bevæger det sig ikke i rummet, men bevidsthedens fokusering skifter fra det yderste stoflag til det næste i astrallegemet.

De eneste, der vågner til bevidsthed på astralplanets laveste trin, er mennesker med et meget groft og brutalt begærliv – herunder alkoholikere og narkomaner. Her opholder de sig i en periode, der svarer nøjagtig til styrken af deres begær. Som regel er det en lidelsesfuld periode, fordi de oplever, at styrken af deres fysiske begær er meget stærkere på astralplanet – følelsernes eget plan. Desuden er det umuligt at tilfredsstille begæret – undtagen hvis de finder på at forsøge at besætte en ligesindet i den fysiske verden.

Gennemsnitsmennesket har meget lidt, der kan holde det tilbage på syvende underplan. Hvis begærlivet og tankerne primært har drejet sig om materialistiske forhold, vil det sandsynligvis have kvalificeret sig til et ophold på sjette underplan. Her vil det "svæve" omkring de steder, genstande og mennesker, det følte sig knyttet til i det fysiske liv. Femte og fjerde underplan har principielt samme karakter, men dog med den forskel, at efterhånden som mennesket løfter sig op gennem planerne, taber fysiske tilknytninger gradvis betydning. Den afdøde begynder i stigende grad at forme sine omgivelser efter de mere dominerende tanker og følelser i sin natur.

På tredje underplan erfarer den afdøde, at evnen til at forme sine omgivelser helt dominerer livet på planet. Her lever beboerne i utrolige selvskabte fantasibyer. Huse og landskaber er imidlertid ikke kun udtryk for beboernes egne fantasier. De har i vid udstrækning overtaget og udbygget de tankestrukturer, som er skabt af deres astrale forgængere. Her findes de helligdomme, skoler og andre af "sommerlandets" eventyragtige bygninger, der ofte beskrives ved spiritistiske seancer – selvom en objektiv forsker oplever dem knap så imponerende og storslåede, som de begejstrede ophavsmænd.

Astralplanets andet underplan er opholdssted for det egoistiske eller uåndelige religiøse menneske. Her går denne mennesketype rundt med sin gyldne krone på hovedet og dyrker sin egen meget materialistiske udgave af sin civilisations og sin tids herskende religion.

Astralplanets højeste underplan tiltrækker tilsyneladende mennesketyper, der har været optaget af det materialistiske liv i den fysiske verden. Disse mennesker har dyrket deres intellektuelle interesser – ikke for at gavne deres medmennesker, men udelukkende ud fra egoistiske motiver og ambitioner – eller for øvelsens skyld. Denne mennesketype opholder sig ofte på det øverste underplan i adskillige år. De er åbenbart tilfredse med at tumle med deres intellektuelle problemer, men uden at overveje, om de eventuelt kan gavne andre – og uden at gøre større fremskridt på den videre vej til mentalplanet.

Det skal igen understreges, at disse underplaner under ingen omstændigheder må forbindes med forestillingen om forskellige steder i rummet. En afdød på et af underplanerne kan med lethed svæve fra England til Australien – eller hvor en eller anden tanke nu fører dette menneske hen. Men det er ikke i stand til at overføre sin bevidsthed fra det aktuelle underplan til et højere, før frigørelsesprocessen er gennemført.

Så vidt vides er der ingen undtagelser fra denne regel – selvom et menneskes handlinger på et eller andet underplan – naturligvis inden for visse grænser – enten kan forkorte eller forlænge opholdet på det.

Men et menneskes bevidsthed på forskellige underplaner følger ikke nødvendigvis de samme lovmæssigheder. Processen kan beskrives med et eksempel på en tænkelig situation. Man kan forestille sig, at et menneske i sin natur har grove tilbøjeligheder fra sin forrige inkarnation. For at komme til udtryk, kræver disse tendenser en stor mængde stof fra syvende underplan. Men tidligt i denne inkarnation indså dette menneske, at det var nødvendigt og muligt at få disse tendenser under kontrol. Det er tvivlsomt, at forsøget på at styre sig vil lykkes fuldstændig, men hvis det lykkes, vil udskiftningen af de grove partikler i astrallegemet med finere foregå støt og roligt – og langsomt.

Processen sker i bedste fald gradvis – og måske dør mennesket, før den er gennemført. I dette tilfælde vil der sandsynligvis være tilstrækkeligt af det laveste underplans stof tilbage i astrallegemet til at kvalificere dette menneske til et længere ophold på syvende underplan. Men i den afsluttede inkarnation har mennesket vænnet bevidstheden af med at fungere i det grove stof. Da det ikke pludselig kan tvinge bevidstheden tilbage til den gamle vane, vil det opholde sig på syvende underplan, indtil det grove stof er endeligt opløst. Men det sker i en ubevidst tilstand. Det betyder, at mennesket sover under hele sit ophold på underplanet, og det vil være fuldstændig upåvirket af planets mange ubehageligheder.

Den, der studerer åndsvidenskab, har mulighed for at gøre sit astrale liv til noget helt andet. Når gennemsnitsmennesket vågner op fra den bevidstløshed, der altid indtræffer lige efter døden, er det underlagt de vilkår, der skabes af begærelementalen, når den lagdeler astrallegemets stof. Gennemsnitsmennesket kan derfor kun modtage vibrationer udefra gennem astrallegemets yderste stoflag, og derfor er udsynet begrænset til et bestemt underplan. Denne mennesketype accepterer begrænsningen som en del af det astrale livs vilkår. Det er sandsynligvis ikke engang opmærksomt på, at der er tale om en begrænsning. Det tror, at det, man kan se, er alt, hvad der er at se. Gennemsnitsmennesket kender selvsagt intet til elementalen eller dens aktivitet. Åndsvidenskabeligt studerende kender imidlertid disse forhold, og derfor ved de, at lagdelingen er unødvendig. De vil øjeblikkeligt modsætte sig begærelementalens handling og forsøge at bevare astrallegemet i samme stand som under det fysiske liv – det vil sige med partiklerne blandet og i fri bevægelse. Dermed bliver det muligt at modtage vibrationer fra alle underplaners stof samtidig, og hele den astrale verden vil ligge åben. Det vil være muligt at bevæge sig frit omkring ligesom under den fysiske søvn – og et hvilket som helst menneske på et hvilket som helst underplan – som det i øjeblikket er begrænset til – kan findes.

For at undgå lagdelingen og bevare astrallegemet i den oprindelige tilstand, kræves der samme indsats, som er nødvendig for at modstå en stærk fristelse i det fysiske liv. Elementalen er angst på en mystisk, halvbevidst måde, og den forsøger at overføre sin frygt til mennesket, som derfor føler en instinktiv angst for en ubestemmelig fare. Og den kan undgås ved at konfrontere følelsen. Ved stædigt at modarbejde denne irrationelle fornemmelse af frygt og roligt fastholde sin viden om, at der ikke er grund til at være bange, nedbrydes elementalens modstand – på samme måde som mennesket ofte har modstået begærimpulser i det fysiske liv. På denne måde kan mennesket blive en aktiv kraft i det astrale liv, og kan fortsætte arbejdet med at hjælpe andre, sådan som det plejede under søvnen.

Det bør nævnes, at kommunikation på astralplanet er begrænset af beboerens viden, på samme måde som i den fysiske verden. En discipel, der er i stand til at bruge mentallegemet til at overføre sine tanker til andre astrale mennesker, kan gøre det lettere og hurtigere end i det fysiske liv. Men astralplanets beboere er normalt ikke i stand til at bruge denne evne. De er tilsyneladende hæmmet af begrænsninger som i den fysiske verden – selvom hæmningerne måske er mindre. Resultatet er, at beboerne også her samler sig i grupper med fælles sympatier, holdninger, tro og sprog.

Den poetiske forestilling om at døden udligner alle forskelle mellem mennesker, er en absurditet, der er udtryk for uvidenhed. I virkeligheden medfører tabet af den fysiske krop overhovedet ingen ændring af den afdødes karakter eller intellekt – og derfor findes der lige så mange varianter af intelligens blandt de, der kaldes døde, som blandt de, der kaldes levende.

Vestens religiøse doktriner om menneskets "post mortem oplevelser" er så komplet forkerte, at selv intelligente mennesker ofte er totalt forvirrede, når de vågner op på astralplanet efter den fysiske død. Den nyankomne befinder sig i en totalt anderledes tilstand end den, man indoktrinerede i det fysiske liv. Derfor er det ikke ualmindeligt, at afdøde i begyndelsen nægter at tro, de har passeret dødens port. I virkeligheden har troen på sjælens udødelighed, som nutidens menneske også ofte tror på, meget begrænset praktisk betydning. De fleste afdøde betragter selve det faktum, at de stadig er bevidste, som et sikkert bevis på, at de ikke er døde.

Den misforståede doktrin om "evig straf og fortabelse" er årsag til store og helt urimelige rædsler blandt nyankomne på astralplanet. I mange tilfælde henslæber disse stakkels mennesker lange perioder under store mentale lidelser, før de bliver i stand til at befri sig for denne afskyelige blasfemis ulyksalige indflydelse. De lider indtil de forstår, at verden ikke styres af en eller anden dæmons tilfældige luner – en dæmon, der fryder sig over menneskelige lidelser – men at Universet er udtryk for evolutionens kærlige og tålmodige lov. Mange i denne misinformerede gruppe opnår ikke en intelligent forståelse af denne evolutionslov. De driver gennem det astrale liv på samme planløse måde, som da de levede den fysiske del af deres liv. Efter døden er de nøjagtig ligesom før døden. Der er kun få, der fatter en smule af situationen, og som får det bedst mulige ud af den. Men der er mange, som endnu ikke har erhvervet denne viden, og ligesom i det fysiske liv er de uvidende som regel ikke interesseret i at lære af de erfarnes gode råd og eksempel.

Men uanset hvilken grad af intelligens et menneske har, er den altid svingende – og desuden aftager den successivt. Årsagen er, at menneskets lavere sind drages i hver sin retning af henholdsvis den højere åndelige natur, som påvirker det oppefra, mens de stærke begærkræfter påvirker det nedefra. Derfor svinger mennesket mellem disse to poler – men med en stigende tendens til fordel for den højere natur, efterhånden som kræfterne i det lavere begær toner bort.

Her er det relevant at komme med en indvending mod spiritistiske seancer. En afdød, der er meget uvidende eller blevet ydmyget meget, kan uden tvivl lære meget af at komme i kontakt med pålidelige spiritister under ledelse af et troværdigt menneske og modtage ægte hjælp gennem deres arbejde. For gennemsnitsmenneskets vedkommende løfter bevidstheden sig hele tiden fra sindets lavere aspekter op mod de højere. Derfor er det indlysende, at det ikke er gavnligt for en afdøds udvikling, hvis de lavere aspekter vækkes af den naturlige og nødvendige bevidstløshed. Det medfører nemlig, at det lavere sind trækkes tilbage mod det fysiske plan for at kommunikere gennem et medie.

Faren er selvindlysende, for i efterlivet trækker sjælen sig gradvis ind i sig selv. Som tiden går, vil dens evne til at påvirke eller styre dette lavere aspekt aftage. Men indtil adskillelsen er helt gennemført, kan det lavere aspekt stadig skabe ny karma, og under de nævnte omstændigheder er der stor sandsynlighed for, at der skabes dårlig og ikke god karma.

Ud over spørgsmålet om udvikling ved hjælp af et medie er der en anden påvirkning, som forekommer langt oftere. Den kan forsinke en afdød alvorligt på vejen mod mentalplanet. Problemet er de overlevende i den fysiske verden. Forsinkelsen skabes af slægtnings og venners dybtfølte og ukontrollerede sorg. Sorgen over afdøde er et af mange tragiske resultater af Vestens ubeskriveligt fejlagtige og ligefrem irreligiøse opfattelse af døden. Opfattelsen resulterer ikke alene i voldsom og helt unødvendig sorg og smerte på grund af en midlertidig adskillelse fra de kære. Samtidig tilføjes de mennesker, man holder så meget af, alvorlig skade, netop på grund af den sorg, der føles så stærkt.

Problemet er, at den afdøde synker fredeligt og naturligt ned i den bevidstløshed, der går forud for den senere opvågning på mentalplanets høje bevidsthedsniveauer. Men de efterladtes sorg forvandler alt for ofte den drømmende lykkefølelse til en levende erindring om det fysiske liv, der netop er forladt. De efterladtes dybe sorg og savn vækker tilsvarende vibrationer i den afdødes astrallegeme, og derfor skabes der en oplevelse af et akut ubehag.

Det ville være fornuftigt, hvis de efterladte ville begrænse deres sorg. Sorgen er – hvor naturlig den end måtte være – i sit inderste væsen egoistisk. Det betyder ikke, at åndsvidenskaben anbefaler, at man glemmer de døde. Men den gør opmærksom på, at et menneskes kærlige tanker om en afdød er en kraft. Hvis denne kraft styres af oprigtige ønsker om, at den afdøde må udvikle sig hurtigt og roligt passere gennem det mellemliggende stadie for at gå videre ind på mentalplanetets højere underplaner – kan det have stor værdi for den afdøde. Men hvis kraften spildes på sorg over tabet og længsel efter at få den afdøde tilbage, er det ikke alene til ingen verdens nytte men direkte skadeligt. Det er ud fra denne esoteriske indsigt, at hindu-religionen udfører sine shraddha-ceremonier¹⁰, og den katolske kirke anbefaler bønner for de døde.

Ønsket om at skabe kontakt og overbringe en besked kan også komme fra astralplanet, hvis den afdøde har noget vigtigt at meddele de efterladte. Der *kan* være tale om en vigtig meddelelse – som for eksempel en oplysning om, hvor det forsvundne testamente er gemt. Men ofte er der tale om ret uvæsentlige meddelelser. Hvis man ser bort fra kvaliteten af budskabet – som den afdøde altid betragter som yderst vigtig – er det uden tvivl godt, hvis beskeden *kan* kommunikeres, for trangen til at gøre det vil ellers trække bevidstheden tilbage mod den fysiske verden, og det vil forhindre den afdøde i at gå videre til højere sfærer. Et menneske med psykisk evner eller et medie, der kan bruges som kanal, vil have stor betydning for den afdøde.

Man kunne spørge, hvorfor den afdøde ikke er i stand til at skrive eller tale uden et mellemlid? Årsagen er, at stoffet på et plan normalt kun kan påvirke stoffet på planet umiddelbart under. Den afdøde er ikke i besiddelse af tættere stof end det, astrallegemet består af. Derfor er det umuligt at skabe vibrationer i luftens fysiske stof – eller eksempelvis at bevæge en fysisk blyant. For at kunne gøre det må den afdøde låne stof fra et æterlegeme, som kan benyttes til at overføre en impuls fra astralplanet til det fysiske plan. Det er imidlertid ikke muligt at låne det æteriske stof fra et almindeligt menneske, for det fysiske menneskes principper er alt for fastlåste. Det æteriske stof kan umuligt udskilles med de midler, den afdøde er i besiddelse af. Men selve det mediumistiske fænomen består netop af muligheden for en let adskillelse af principperne. Et medie kan derfor uden vanskelighed tiltrække det stof, der er behov for til den ønskede manifestation.

Hvis den afdøde ikke kan finde et medie – eller er uvidende om, hvordan man bruger et medie – ser man nogle gange eksempler på akavede og ubehjælpssomme forsøg på at kommunikere på egen hånd. Ved hjælp af sin viljestyrke bringer den afdøde elementale kræfter i blind aktivitet. På denne måde skabes der måske formålsløse manifestationer som stenkastning, klokkeringning etc. Det er årsagen til, at et menneske med psykiske evner eller et medie tilkaldes, når man oplever denne form for manifestationer, for psykiske mennesker er ofte i stand til at opklare, hvem eller hvad der skaber fænomenerne. De prøver at finde ud af, hvad elementalerne ønsker at sige eller gøre og derefter sætte en stopper for balladen. Sådan går det imidlertid ikke altid, for de elementale kræfter aktiveres nogle gange af helt andre årsager.

4. Skyggen

Når mentallegemet skilles fra astrallegemet, slutter det astrale liv. Mennesket dør den astrale død og glider ind på mentalplanet. Når det dør på det fysiske plan efterlader det en fysisk krop. På tilsvarende måde forlades astrallegemet, når den astrale død indtræffer – og astrallegemet vil ligeledes gå i opløsning. Hvis mennesket i det fysiske liv har frigjort sig for alle fysiske begær og anvendt energierne til uselvsk

¹⁰ Shraddha er sanskrit og betyder "tro" eller "tillid".

og åndeligt tjenestearbejde, vil sjælen være i stand til at trække hele det lavere tankesind tilbage til sig selv. Sker det, vil det legeme, der efterlades på astralplanet, være et lig i stil med et forladt fysisk legeme. Og derfor hører det ikke til denne gruppe om skyggen, men til den næste – *skallen*.

Hvis et menneske har levet et liv, der er knap så ulasteligt, kan det alligevel opnå omtrent det samme resultat, men kun hvis de lavere begærs kræfter udledes på astralplanet. Men når de fleste mennesker er i inkarnation, gør de som regel kun overfladiske forsøg på at frigøre sig for de mindre heldige sider i deres natur. Dermed dømmes de sig selv til et betydelig længere ophold på astralplanet, men ikke nok med det – det medfører desuden tab af en del af det lavere tankesind.

Det er sandsynligvis en lidt firkantet måde at forklare, hvordan højere manas reflekteres i lavere manas. Men for at forstå processen, skal man vide, at manas er menneskets tænkeevne, og at manas er todelt. Højere manas kaldes kausallegemet (sjælslegemet) eller den abstrakte tænkning, og lavere manas (det lavere mentallegeme) er menneskets konkrete tænkning og intelligens – det vil sige det tænkende, individualiserende og reinkarnerende princip. Hvis man skal give en nøjagtig beskrivelse af, hvad der egentlig sker, kan man sige, at i hvert liv sender sjælen en del af sig selv ned i fysisk inkarnation. Ved afslutningen af inkarnationen forventer den, at den kan trække "investeringen" tilbage, beriget af livets forskellige erfaringer. Gennemsnitsmennesket plejer imidlertid at gøre sig uhyggeligt afhængig af alle former for begær, og derfor bliver en del af det lavere tankesind så tæt sammenfiltret med astrallegemet¹¹, at stoffet i det lavere tankesind rives løs når den astrale død indtræffer. Dette mentale stof forbliver sammen med astrallegemet, der nu begynder sin opløsningsproces.

Det efterladte astrallegeme indeholder derfor de stofpartikler fra det lavere tankesind, som ikke er blevet frigjort. En del af det lavere tankesind holdes på denne måde fanget i astrallegemet. Når mennesket går ind på mentalplanet, bliver disse partikler hængende i astrallegemet, og de rives løs fra den del af mentallegemet, der føres ind på mentalplanet. Mængden af mentalt stof i det hensygnende astrallegeme afhænger derfor af, hvor mange tanker mennesket har investeret i at tilfredsstille de lavere begær. Det er indlysende, at når mennesket på sin vej gennem astralplanet ikke formår at frigøre alt mentalt stof, så vil det astrale lig stadig indeholde de grovere mentale partikler, der blev bundet til astrallegemet.

På denne måde opstår der en mystisk skabning, som i åndsvidenskaben kaldes "*skyggen*". Denne skabning er vel at mærke *ikke* et egentligt individ, for selve *mennesket* er jo gået videre til mentalplanet. Men "*skyggen*" har ikke alene den oprindelige ejers nøjagtige udseende, den er også i besiddelse af personens hukommelse – herunder de personlige særpræg. Derfor kan "*skyggen*" nemt forveksles med det rigtige menneske, hvad den også ofte bliver ved seancer. "*Skyggen*" efterligner ikke bevidst den afdøde, for uanset om dens intellektuelle kapacitet er stor eller lille, så må den ifølge sagens natur opleve sig selv som selve personen. Man kan levende forestille sig de efterladtes forfærdelse og afsky, hvis de vidste, at det, de troede var deres afdøde ven, i virkeligheden var en sjælløs stofmængde, der var en ophobning af den afdødes laveste egenskaber.

Længden af "*skyggens*" liv varierer i forhold til mængden af lavere astralt stof, der beliver den. Men da astrallegemet er i gang med en opløsningsproces, er dens intellekt gradvis aftagende – selvom den længe kan være i besiddelse af en hel

11 Det vil sige de tanker, der har været forbundet med begærtilfredsstillelse.

del dyrisk snuhed. Helt frem til afslutningen af sin eksistens er den i stand til at kommunikere med et medie i den fysiske verden. På grund af sin lave natur er "skyggen" tilbøjelig til at give efter for negative eller endog onde indflydelser. Årsagen er, at "skyggen" ikke har forbindelse med en sjæl, og derfor er der ikke en indre instans, der er i stand til at reagere på højere impulser. "Skyggen" kan derfor benyttes af sorte magikere til at udføre forskellige handlinger. "Skyggens" indhold af mentalt stof går gradvis i opløsning og vender tilbage til mentalplanet. Det indgår ikke som stof i et individuelt tankesind, men optages i det store reservoir. Og "skyggen" glider stille og roligt over i næste gruppe.

5. Skallen

"Skallen" er betegnelsen for det astrale lig i de sene opløsningsstadier, hvor samtlige mentale partikler har forladt det. "Skallen" er helt tømt for bevidsthed og intelligens, og den driver planløst omkring på planets astrale strømninger. Den er ligesom en sky, der kan føres i en hvilken som helst retning af en tilfældig brise. Men selv i denne tilstand kan den i få øjeblikke opflammes til en uhyggelig parodi på liv – eksempelvis hvis den glider ind i et medies aura. Den ligner stadig til forveksling den afdøde personlighed, og den kan endog i nogen grad reproducere den afdødes udtryk eller håndskrift. Årsagen er automatreaktioner i de celler, den består af. Når cellerne stimuleres, har de tendens til at gentage de bevægelser, de er vant til. "Skallen" har ingen forbindelse til den oprindelige indehaver. Den er blot tiltrukket af mediet i forbindelse med seancen.

"Skallen" bliver langt oftere midlertidigt belivet på en helt anden måde, som beskrives i næste afsnit. Den reagerer automatisk på vibrationer – som regel af laveste art – som mange gange kan aktiveres i de sidste stadier af "skallens" tilværelse som "skygge". Hvis mennesker er domineret af primitive begær eller trang til egoistisk seksuel tilfredsstillelse, kan disse tilbøjeligheder blive forstærket og kastet tilbage fra de ubevidste skaller under spiritistiske seancer.

Der findes en anden form for lig, som det er nødvendigt at nævne under denne overskrift, selvom liget opstår på et meget tidligere stadie efter døden. Når et menneske dør, afkastes det fysiske legeme, men desuden afkastes æterlegemet. Og æterlegemet går en langsom opløsning i møde, på samme måde som den astrale skal på et senere tidspunkt i processen.

Det forladte æterlegeme driver imidlertid ikke planløst omkring som den astrale skal. Tværtimod bliver æterlegemet inden for få meters afstand af det fysiske legeme, og her kan det let ses af mennesker med æterisk syn¹². Det er forklaringen på de mange beretninger om kirkegårdsspøgelser, for et menneske med æterisk syn, kan se mange af disse blåhvide, tågede former, der svæver over gravene. Æterlegemets opløsning sker i takt med det fysiske legemes opløsning nede i graven. Æterlegemerne på en kirkegård er derfor på forskellige opløsningsstadier, og det er bestemt ikke et behageligt syn.

Æterlegemet er ligesom den astrale skal helt blottet for bevidsthed og intelligens. Under visse omstændigheder kan æterlegemet vækkes til et midlertidigt men afskyvækkende liv. Det er dog kun muligt ved hjælp af nogle meget uhyggelige ritualer, der er forbundet med en af de værste former for sort magi. Det er derfor bedst at sige så lidt som muligt om dette ritual.

¹² Æterisk syn er en videreudvikling af det fysiske øjes synsevne. Da denne evne er begrænset til den fysiske verden, betragtes den ikke som clairvoyance.

Når mennesket dør, gennemgår det således forskellige stadier på sin vej fra det fysiske liv til mentalplanet. Det afkaster ikke mindre end tre legemer – det tætte fysiske legeme, æterlegemet og astrallegemet – og alle opløses gradvis, og partiklerne vil igen blive brugt på de respektive planer i nye processer i naturens mirakuløse kemi.

6. *Den belivede skal*

"Den belivede skal" – dette mystiske væsen – burde faktisk ikke omtales under overskriften "menneskelig", for "den belivede skal" er blot en ydre form – en passiv, følelsesløs skal – der engang hørte til menneskeheden. Det liv og begær, den vilje og intelligens, den er i besiddelse af, tilhører den kunstige elemental, der beliver den. Til trods for, at den er skabt af menneskets ondsksfulde tanker, er den ikke i sig selv menneskelig. Derfor vil det være mere korrekt at behandle den mere udførligt under dens rigtige gruppe – under "de kunstige væsener". Dens natur og skabelse er lettere at forstå, når den beskrives som en del af dette emne.

Det er nok at oplyse, at den stort set altid er ondindet – en ægte fristende djævel, hvis onde indflydelse kun er begrænset af størrelsen af dens kraft og styrke. Ligesom skyggen bruges den ofte i forbindelse med voodoo- eller obeah-magiens uhyggelige ceremonier. Nogle forfattere har kaldt den "elementar", men da denne betegnelse engang blev brugt om næsten alle væsener efter døden, er den for diffus.

7. *Selvmoderen og offeret for en pludselig død*

Det siger sig selv, at et menneske, der begår selvmord eller omkommer i en dødsulykke, og derfor pludselig rives ud af det fysiske legeme mens det stadig er sundt og rask, vil vågne op på astralplanet under forhold, der er helt anderledes end mennesker, der er døde af alderdom eller sygdom. Hos mennesker, der dør på grund af alder eller sygdom, er de fysiske begær mere eller mindre svækkede. De groveste astrale partikler er sandsynligvis ryddet af vejen, og derfor indleder dette menneske uden tvivl sit astrale liv på sjette eller femte underplan – eller måske på et endnu højere underplan. Legemerne er nemlig langsomt blevet forberedt på adskillelsen, og den virker derfor ikke så chokerende.

Men når det drejer sig om dødsulykker eller selvmord, forlader mennesket kroppen uden forberedelse. Adskillelsen fra det fysiske legeme kan sammenlignes med at rive stenen ud af en umoden frugt. En stor del af den groveste form for astralt stof frigøres ikke fra astrallegemet, og derfor holdes den afdøde tilbage på det syvende eller laveste underplan. Dette plan er allerede beskrevet som et særdeles ubehageligt opholdssted, men alle, der er tvunget til at opholde sig et stykke tid på planet, har ikke de samme oplevelser. Hvis et menneske, der har levet et hæderligt og menneskekærligt liv, bliver offer for en pludselig død, har det naturligvis ingen affinitet til dette lave plan. Derfor lever det i "*lykkelig uvidenhed og fuld glemsel eller i en fredfyldt dvale – en søvn fuld af rosenrøde drømme*".¹³

Men hvis det fysiske liv har været primitivt, hensynsløst, egoistisk og haft trang til egoistisk seksuel tilfredsstillelse, vil mennesket være fuldt bevidst i denne ubehagelige region – og her har det mulighed for at udvikle sig til et virkelig ondt væsen. Det vil være opflammet af primitive fysiske begær, som det ikke er muligt at tilfredsstille direkte, fordi det ikke længere har et fysisk legeme. Derfor forsøger det måske at tilfredsstille de egoistiske lidenskaber indirekte gennem et medie eller ved at besætte et følelsesbetonet menneske. Samtidigt udnytter de med fornøjelse

13 *The Mahatma Letters to A.P. Sinnett (Mahatmabrevene til A.P. Sinnett)*, 3. udgave, s. 107

astralplanets mange muligheder for at skabe illusioner og bedrag for at lokke andre ud i de ekstremer, der har bragt dem selv i den ulyksalige situation.

I Mahatmabrevene står der: *"Disse er pisachaerne¹⁴, de middelalderlige forfatteres incubus og succubus¹⁵ – er tørstige og forslugne, brunstige og grådige, listige, ondskabsfulde og grusomme dæmoner, der ansporer deres ofre til de frygteligste forbrydelser – og de fryder sig, når de begår dem"*. Fra denne gruppe og den næste stammer *fristerne* – kristendommens djævla – men deres magt svækkes totalt, når de konfronteres med målbevidsthed og renhed. De er kun i stand til at skade et menneske, hvis det selv har udviklet de laster, de prøver at lokke det til at udføre.

En clairvoyant vil være i stand til at se, hvordan disse ulykkelige væsner stimler sammen i slagterforretninger, værtshuse eller andre lignende steder. Overalt, hvor de kan finde disse tilløkkende grove påvirkninger, vil de forsøge at opsøge inkarnerede mennesker med de samme tilbøjeligheder. Når et væsen af denne type får kontakt med et menneske, som det har affinitet til, er det virkelig en tragedie. Ikke alene sættes det i stand til at forlænge sit afskyelige astrale liv. Det får også mulighed for – måske i meget lang tid – at skabe dårlig karma, og på den måde skabe grundlaget for en fremtidig inkarnation af den mest nedværdigende art. Desuden er der risiko for, at en stor del af det lavere tankesind går tabt. Hvis det er så heldig *ikke* at møde et sensitivt menneske, som det kan misbruge til indirekte tilfredsstillelse af sine egoistiske begær, vil de utilfredsstillende begær gradvis brænde sig selv op. Og de lidelser, der følger med processen, vil i høj grad hjælpe med til at afvikle den fatale inkarnations dårlige karma.

En selvmorders situation bliver yderligere kompliceret af, at den overilede handling begrænser sjælens evne til at trække sin lavere natur ind i sig selv. Dermed udsætter selvmorderen sig selv for forskellige farer. Men man må huske, at et selvmord kan variere lige fra Senecas' eller Sokrates' moralsk uangribelige selvmord via alverdens mellemstadier og ned til et tragisk selvmord begået af en uvidende stakkel, der tager sit eget liv for at stikke af fra konsekvensen af selvskabte problemer eller forbrydelser. Situationen efter døden er lige så varieret.

I denne gruppe – inklusive skyggerne og de belivede skaller – er alle, hvad man kan kalde en mild form for vampyrer. Det skal forstås sådan, at de forlænger deres liv ved at suge vitalitet ud af mennesker, som de er i stand til at påvirke, hvis de får chancen. Det er forklaringen på, at både mediet og de øvrige deltagere i spiritistiske seancer ofte er svage og udmattede, når seancen er slut. Den, der studerer åndsvidenskab, lærer hvordan man beskytter sig mod angreb, men uden denne indsigt er det vanskeligt at undgå at blive mere eller mindre påvirket.

8. Overleveringer fra tidligere rodracer

Der findes endnu mere afskyelige men heldigvis også uhyre sjældne tilfælde. De er i virkeligheden overleveringer fra tidligere primitive rodracer. Der er tale om uhyggelige skabninger og levninger fra en tid – hvor mennesket og dets miljø var meget anderledes, end det er nu.

14 Pisachas omtales i Puranaerne som dæmoner skabt af Brahma. Pisachas kan også være astrale skaller eller elementaler i kama-loka (syvende astrale underplan).

15 Incubus (latin = incubo = mareridt). Incubus er betegnelsen for bestemte laverestående astralelementaler, der sædvanligvis tiltrækkes af vibrationer fra menneskers begærliv. Sucouba er en feminin elemental, mens Incubus er en maskulin. Ifølge mytologiske traditioner, lægger en incubus sig på sovende kvinder, for at have samleje med dem.

Menneskeheden er nået til et punkt i udviklingen, hvor det ikke længere er muligt at møde disse astrale væsener. Hvis man studerer åndsvidenskab, ved man, at det er muligt for et menneske at leve så komplet ondskabsfuldt, hensynsløst og egoistisk, at hele det lavere tankesind vikles ind i begærene, og til sidst afskæres det fra sin åndelige kilde på kausalplanet.

Dermed opstår det meget sjældne tilfælde af et såkaldt "sjælløst" menneske. For at blive så totalt domineret af det onde, at hele personligheden afskæres fra sjælen, må et menneske kvæle selv det mindste glimt af uselvskhed eller åndelighed. Det skal være totalt blottet for enhver form for formildende sider i sin natur. Men selv i de største slyngler findes der noget positivt, og antallet af "sjælløse" personligheder må derfor være forsvindende lille. Men selvom antallet angiveligt er så godt som ikke-eksisterende, eksisterer de dog.

Efter den fysiske død vil dette fortabte væsen hurtigt opdage, at det er ude af stand til at blive i astralverdenen. Ved fuld bevidsthed trækkes det ind i den gådefulde ottende sfære, hvor det langsomt går i opløsning efter oplevelser, som det er bedst ikke at beskrive.

Kommende forskere af astralplanet behøver ikke være bange for at møde disse ubehagelige skabninger, for som nævnt er de særdeles sjældne – og efterhånden som tiden går, vil de helt forsvinde.

9. Mennesket i den grå verden

Men selvom mennesket i udviklingens løb har løftet sig over denne særlige form for manifestation, findes der trods alt mennesker, der desperat klamrer sig til det fysiske liv, fordi de regner med, at der ikke er et liv efter døden. De har levet et meget materialistisk liv, og i løbet af den fysiske tilværelse har de ikke tænkt på noget ud over det rent fysiske. Derfor bliver disse mennesker vanvittige af angst, når de opdager, at de pludselig er totalt afskåret fra den tilværelse, som de mener, er den eneste virkelige.

Nogle gange gør disse mennesker vanvittige forsøg på at vende tilbage – eller i det mindste at genskabe en eller anden form for kontakt med det fysiske liv. De fleste har heldigvis ikke heldet med sig. De opgiver efterhånden kampen, og i samme øjeblik glider de ind i en naturlig bevidstløshed – og efter kort tid vågner de op på astralplanet. Men der findes materialistiske mennesker med en vilje, der er stærk nok til, at det delvis lykkes for dem at klamre sig til æterlegemet – og i sjældne tilfælde er de oven i købet i stand til at tiltrække partikler fra deres fysiske legeme.

Når døden indtræffer, adskilles æterlegemet og den fysiske krop. Og opløsningen af den fysiske krop begynder netop på grund af tilbagetrækningen af æterlegemet. Så længe æterlegemet og den fysiske krop er forbundet, kan der være en form for stivhed, trance- eller bedøvelsesstilstand, men døden er først en realitet, når forbindelsen mellem de to fysiske instanser afbrydes.

Når et menneske i dødsprocessen trækker sig tilbage fra det fysiske legeme, træder det ind i den æteriske genpart, men det æteriske stof udgør ikke et selvstændigt redskab. Derfor er mennesket – mens det stadig befinder sig i det æteriske stof – hverken på det fysiske plan eller på astralplanet. Det har mistet de fysiske sansorganer, og det kan endnu ikke bruge de astrale sanser, fordi det stadig er indhyllet i denne sky af æterisk stof. Derfor befinder det sig i en periode – og heldigvis kun i en kort periode – i en tåget og grå verden, hvor det hverken kan se

den fysiske eller den astrale verden klart. Det opfanger af og til et glimt af begge verdener gennem den tætte æteriske stofåge, og derfor strejfer den afdøde hjælpeløs og fortabt omkring i en slags ingenmandsland.

Der er absolut ingen grund til, at mennesker lider på denne ubehagelige måde efter døden, men de skaber selv problemet, for de frygter, at hvis de giver slip på denne flig af bevidsthed, vil de miste al bevidsthed for altid. De frygter, at der er risiko for evig fortabelse, og derfor klynger de sig desperat til den smule, der er tilbage. Men før eller siden er de imidlertid nødt til at give slip, for æterlegemet begynder at gå i opløsning. Resultatet er, at man glider over i en mere omfattende og indholdsrig tilværelse.

Men nogle af disse mennesker driver af og til ulykkelige og jamrende omkring på astralplanet. Det får naturligvis assistance fra astralplanets hjælpere, men det er næsten umuligt at overbevise dem om, at den eneste løsning på problemet er at give slip på angsten, slappe af og lade sig føre blidt og roligt over i den fred, de længes efter. De opfatter hjælpernes råd på samme måde, som en skibbruden langt fra land ville betragte et råd om at give slip på redningsplanken og overgive sig til det oprørte hav.

10. Den sorte magiker eller hans elev

Dette menneske svarer til den anden gruppe af afdøde i den anden ende af skalaen – *eleven, der afventer genfødsel* – men i stedet for at få tilladelse til at følge en bestemt udviklingsvej modarbejder dette menneske den naturlige evolutionsproces ved at fastholde og forlænge sit astrale liv ved hjælp af magi – ofte af den mest forfærdelige art.

Det er muligt at organisere denne gruppe i forhold til deres hensigter, deres metoder og den anslåede varighed af deres liv på astralplanet, men denne mennesketype er på ingen måde et relevant studieobjekt. Alt, hvad den studerende bør vide om denne gruppe, er hvordan man undgår denne mennesketype. Anden del af emnet vil uden tvivl have større interesse for den seriøse studerende. Det skal dog nævnes, at ethvert menneske, der forlænger sit liv på astralplanet ud over de naturlige grænser, altid gør det på andres bekostning og ved at drive rovdrift på andres liv på en eller anden måde.

II. IKKE-MENNESKELIGE

Det er vist ret indlysende – selv med en overfladisk betragtning – at mange af de fysiske naturfænomener, der påvirker mennesket mest, ikke indtræffer alene for at gavne menneskehedens ve og vel – ja ofte er de ikke engang en fordel for mennesket. Men der er ingen tvivl om, at menneskeheden – navnlig i sin barndom – forestillede sig, at denne verden og alt hvad den indeholder, udelukkende er skabt for menneskets skyld. På nuværende tidspunkt burde flertallet være vokset fra denne barnagtige tåbelighed og have erkendt menneskehedens virkelige position i skabelsen og de forpligtelser, der følger med.

At de fleste endnu ikke er nået til denne erkendelse, ses tydeligt på mange forskellige områder i livet – navnlig i den ufattelige grusomhed, som mange – der uden tvivl betragter sig selv som højt civiliserede mennesker – accepterer i forhold til dyreriget – eller endog direkte deltager i under den sport, der kaldes jagt. Selv rene novicer inden for åndsvidenskaben burde vide, at *alt liv er helligt*. De ved, at uden almindelig medfølelse kan der ikke ske virkelige fremskridt. Mange indser det dog først, når de er nået længere i studierne, for her erkender de, hvor mangfoldig evolutionen i virkeligheden er, og hvor relativ beskedet en plads menneskeheden reelt udfylder i naturens økonomi.

Det går op for den studerende, at ligesom mikroskopet kan afsløre, at jorden, luften og vandet er basis for myriader af livsformer, der er usynlige for det fysiske syn, så findes der også højere planer, der er lige så tæt befolkede, selvom de heller ikke kan ses med det fysiske syn. Efterhånden som denne viden vokser, bliver det indlysende, at evolutionens mange potentialer bør udnyttes til det yderste. Man indser, at overalt hvor der spildes tid, energi og chancer, skyldes det ikke fejl i den universelle plan, men menneskets uvidenhed om naturens metoder og formål.

Emnet for dette afsnit er astralplanets ikke-menneskelige beboere, men det er hensigtsmæssigt at udelade de tidlige universelle livsformer. De er indesluttet i atomer, molekyler og celler, og de udvikler sig på en måde, der er meget vanskelig at forstå. Selv hvis man begynder med det laveste af elementarigerne, vil det være nødvendigt at samle en enorm mængde astrale beboere i denne gruppe, og desuden vil det kun være muligt at beskrive dem overfladisk, fordi alt, hvad der kunne minde om en mere detaljeret beskrivelse, ville få denne bog til at vokse til et leksikon.

Den letteste måde at klassificere de ikke-menneskelige væsener på er at opdele dem i fire grupper. Men det er vigtigt at forstå, at en gruppe i dette tilfælde – i modsætning til tidligere – *ikke* er en relativt lille underinddeling, men et stort naturrige, der er mindst lige så omfattende og mangfoldigt som eksempelvis dyre- eller planteriget. Nogle af disse grupper befinder sig udviklingsmæssigt langt under menneskeriget – andre befinder sig på samme niveau – mens atter andre er langt foran i kvalitet og kraft. Nogle hører til menneskets evolutionslinje – det vil sige, at de enten har været eller vil blive mennesker – mens andre følger deres egen evolutionslinje.

Her er det nødvendigt at tage to forbehold. For det første er der ingen beskrivelse af højtstående mestre fra andre planeter i solsystemet – eller endnu mere ophøjede gæster fra fjernere egne – som af og til viser sig på planeten, for disse begivenheder kan umuligt beskrives på en passende måde i en bog, der er beregnet til mere almindelige studier. Desuden er det praktisk talt utænkeligt – selvom det teoretisk er muligt – at så højt udviklede væsener nogen sinde skulle manifestere sig på

et så lavt plan som astralplanet. Hvis de af en eller anden grund skulle ønske at gøre det, ville et egnet legeme midlertidigt blive skabt af planetens astrale stof, på samme måde som det er beskrevet med nirmanakayaen.

For det andet findes der – helt uden relation med de fire grupper, der omtales i dette afsnit – to andre store evolutioner, som for øjeblikket deler planeten Jorden med menneskeheden. Men på det nuværende udviklingsniveau er det forbudt at videregive detaljer om dem. Det er åbenbart ikke meningen, at de skal være bevidste om menneskets eksistens – eller mennesket om deres. Hvis menneskeheden nogen sinde kommer i kontakt med dem, vil det sandsynligvis blive på det fysiske plan, for deres forbindelse med astralplanet er meget fjern. Den eneste mulighed for, at de skulle vise sig på astralplanet, er, at der sker et helt utænkeligt uheld i en magisk ceremoni. Heldigvis er der kun få af de mest fremskredne magikere, der ved, hvordan ceremonien skal udføres. Dette ellers usandsynlige uheld er faktisk sket mindst én gang, og derfor kan det ske igen. Og på grund af det omtalte forbud er det ikke muligt at tage dem med i oversigten.

1. *Elementalessensen, der hører til menneskets evolution*

Som nævnt er betegnelsen "elementar" ukritisk blevet brugt af flere forfattere, når de beskrev menneskets post mortem-tilstande. Men ordet "elemental" er på samme måde fejlagtigt blevet brugt til at betegne alle ikke-menneskelige ånder – lige fra de mest gudelignende devaer via alverdens varianter af naturvæsener ned til den formløse essens, der kendetegner rigerne under mineralriget. Det har medført, at studerende – efter at have læst forskellige bøger – er blevet temmelig forvirrede af de inkonsekvente informationer. Det er derfor vigtigt at pointere, at elementalessens er en betegnelse, der alene anvendes om den monadiske essens på nogle af dens udviklingstrin. Og monadisk essens kan defineres som udstrømning af ånd eller guddommelig kraft ned i stoffet.

Åndsvidenskaben oplyser, at denne udstrømning – før den når individualiseringsstadiet, hvor kausallegemet formes – har passeret gennem og belivet seks lavere tilstandsformer – dyreriget, planteriget, mineralriget og tre elementariger. Da det er den, der beliver disse riger, er den nogle gange blevet kaldt dyre-, plante- og mineralmonaden. Men denne betegnelse er direkte vildledende, for længe før udstrømningen når til disse riger, er den blevet til *mange* monader. Betegnelsen blev imidlertid brugt for at illustrere det faktum, at selvom differentieringen af den monadiske essens er begyndt for længe siden, er den endnu ikke nået til individualiseringsstadiet.

Når denne monadiske essens beliver de tre store elementariger *før* mineralriget, kaldes den "elementalessens". Men før man kan forstå dens karakter, og den måde hvorpå den manifesterer sig, må man vide, hvordan ånden indhyller sig i stof på sin vej ned i manifestation.

Det er indlysende, at når ånden befinder sig på et eller andet plan (som eksempelvis kan kaldes 1. plan), men ønsker at stige ned på planet under (2. plan), så må ånden nødvendigvis indhylle sig i planets stof for at kunne komme til udtryk på planet. Ånden må derfor samle 2. plans stof omkring sig. Det samme gælder, når den herefter stiger ned på 3. plan. Igen iklæder den sig det lavere plans stof. Der er nu skabt et atom med et ydre hylster, der består af 3. plans stof. Åndens kraft, der beliver atomet, er imidlertid ikke ånd i den samme tilstand, som på 1. plan. På 3. plan er ånden den guddommelige kraft *plus* sløret af det lavere plans stof. Når nedstigningen fortsætter til 4. plan, bliver atomet endnu mere komplekst, for nu har det et legeme af 4. plans stof, der er belivet af ånd, som allerede to gange er

indhyllet i stof – nemlig i 2. og 3. plans stof. Da denne proces gentager sig for hvert underplan af Solsystemets store planer, er det indlysende, at når den oprindelige kraft når det fysiske plan, vil den være så tilsløret, at mennesket ofte har særdeles vanskeligt ved overhovedet at genkende den som ånd.

Hvis man forestiller sig, at den monadiske essens har ført denne tilsløringsproces ned til mentalplanets atomare trin, og at den – i stedet for at stige ned gennem planets forskellige underopdelinger – fortsætter direkte til astralplanet og samler og beliver et legeme af atomart astralt stof, så vil denne kombination af ånd og stof udgøre astralplanets elementalessens. Astralplanets elementalessens hører til det tredje af de store elementalriger, der ligger umiddelbart før mineralriget. Under sine 2.401 differentieringer på astralplanet danner ånden mange forskellige kombinationer af stof fra alle underplanerne, men de er kun midlertidige. I sit inderste væsen udgør den monadiske essens kun ét rige, der har sænket sig ned til mentalplanets atomare trin, men som desuden manifesterer sig gennem astralplanets atomare stof. De to højere elementalriger findes på henholdsvis øverste underplan af den højere og den lavere del af mentalplanet – men da emnet her er astralplanet, bliver disse underplaner ikke gennemgået.

At tale om *én* elemental i forbindelse med denne gruppe, er i virkeligheden misvisende, for den findes ikke. Hvad der reelt findes, er et kæmpemæssigt hav af elementalessens, som er hypersensitivt over for selv den mest flygtige menneskelige tanke. På et splitsekund reagerer elementalessensen med ubeskrivelig præcision på vibrationer, der stammer fra menneskets ubevidste følelsesliv.

Men hvis mennesket bruger viljen og tanken til at forme elementalessensen til en levende kraft, og dermed danne en form, der kan betegnes som *én* elemental, tilhører den ikke længere den kategori, der her beskrives. I stedet hører den til gruppen af kunstige væsener. Men selv i denne tilstand er dens levetid som adskilt enhed normalt meget kortvarig. I samme øjeblik impulsen har udlevet sig selv, synker den tilbage til underplanets store reservoir af elementalessens.

Det vil føre for vidt at forsøge at organisere disse underopdelinger. Og selv med en oversigt, ville den være uforståelig for alle andre end de studerende, der er i stand til at se de forskellige typer clairvoyant og sammenligne dem. Grundtrækkene i en oversigt kan sikkert godt forstås, og måske vil de være af interesse.

Overordnet kan de organiseres efter den stoftype, de beliver – og som har givet elementalerne deres navne. Evolutionens syvfoldighed danner syv hovedgrupper, der svarer til det fysiske stofs syv tilstandsformer fast, flydende, luftformig samt fire æteriske tilstande.

Middelalderens alkymisters er ofte blevet hånet for deres uvidenhed, fordi de brugte betegnelsen "grundstoffer" (elementer) om de stoffer, som nutidens kemikere kalder "forbindelser". Men man gør alkymisterne uret. Deres viden om emnet var i virkeligheden større end kemikernes. De havde måske – eller måske ikke – optegnet alle 80 eller 90 stoffer, som i dag kaldes grundstoffer. Men de brugte under ingen omstændigheder denne betegnelse, for deres esoteriske studier havde vist, at der kun findes ét grundstof, som de såkaldte grundstoffer og alle andre stoffer blot er sammensætninger af. Det er i øvrigt en sandhed, som nogle af nutidens kemikere er begyndt at fatte.

I virkeligheden gik de foragtede alkymisters analyser adskillige lag dybere end

nutidens kemikeres. Alkymisterne kunne se og forholde sig til det æteriske stof, som den moderne naturvidenskab kun kalkulerer med som en nødvendig forudsætning i deres matematiske modeller. Alkymisterne vidste, at æteren består af fysisk stof i fire forskellige tilstandsformer, der befinder sig over den luftformige – en kendsgerning, som naturvidenskaben endnu ikke har genopdaget. De vidste, at alle fysiske genstande uden undtagelse består af stof i en eller flere af disse syv tilstande, og at ethvert organisk legeme består mere eller mindre af alle syv stoftype. Det er årsagen til, at de talte om brændende og flydende legemsvæsker eller grundstoffer (elementer), selvom det virker tåbeligt for nutidens forskere. De anvendte selvfølgelig ordet grundstoffer som synonym for "bestanddele" uden at forestille sig, at de dermed skulle være stoffer, der ikke kan reduceres. De vidste også, at hver af disse stofordener udgør manifestationsgrundlaget for en stor gruppe af monadisk essens under udvikling, og derfor døbte de essensen *elemental*.

Det betyder, at der bor en jordelemental i enhver fysisk stofpartikel, og den oprettholdes så længe jordelementalen holder sammen på elementalessensen. På samme måde bor der en vand-, luft- og ildelemental i enhver stofpartikel i den flydende, luftformige og æteriske tilstandsform. Bemærk at denne første deling af det tredje elementarige kan betragtes som horisontal, for de forskellige grupper er forbundet med hinanden som trin, hvor hvert trin er en smule mindre stofligt end trinnet under, og de glider umærkeligt over i hinanden. Hver af disse grupper kan igen deles horisontalt i syv, for der er naturligvis forskellige tæthedsgrader inden for de faste, flydende og luftformige stoffer.

Det er umuligt for dem at udveksle essens, men de fungerer i et samspil, og i hver gruppe findes der syv undertyper. De adskiller sig ved deres forskellige farver, som skyldes den frekvens, de lettest responderer på. Heraf kan man se, at den vertikale deling og underdeling har en helt anden karakter end den horisontale – og den er langt mere permanent og fundamental. Elementarrigets evolution udvikler sig uendeligt langsomt gennem de forskellige planer og underplaner, men det gælder ikke for typerne og undertyperne, for de er uændrede under hele udviklingen.

I forsøget på at forstå elementalevolutionen må man huske, at den sker på den såkaldte "nedadgående bue". Det vil sige, at udviklingen fører nedad mod stadig større stoftæthed og i sidste ende total forening med stoffet i mineralriget. De fleste andre former er på vej i modsatte retning. Fremskridt i elementarriget vil derfor være at stige dybere ned i stoffet i stedet for at stige op mod de højere planer. Det er vigtigt at forstå dette omvendte forhold, hvis man ikke vil risikere at blive forvirret over de tilsyneladende unormale processer.

På trods af variationen i underplaner, er der alligevel forskellige egenskaber, som er fælles for alle varianter af denne levende essens. Men selv disse egenskaber er helt anderledes end det, der kendes fra det fysiske plan. Derfor er det meget vanskeligt at beskrive dem for mennesker, der ikke selv kan se dem i aktion.

Hvis en del af essensen er helt upåvirket af ydre kræfter (en tilstand der stort set aldrig forekommer), er den fuldstændig formløs – selvom den konstant er i hurtig bevægelse. Ved den mindste forstyrrelse – som for eksempel en flygtigt tankestrøm – forvandles den øjeblikkeligt til en kaotisk blanding af urolige skiftende former, der opstår og forsvinder som bobler på overfladen af kogende vand.

De flygtige former kan minde om levende væsener af en eller anden art, men de er ikke mere udtryk for levende væsener end bølger, der skabes på overfladen af en

spejlblank sø af et pludseligt vindstød. Formerne minder mest om refleksioner fra astralplanet enorme forråd – og alligevel har de sædvanligvis en vis lighed med karakteren af den tankestrøm, der har skabt dem. Men der er næsten altid tale om en grotesk forvridning ofte i retning af noget grimt.

Men hvilken intelligens udvælger en passende form – eller foretager forvridningen af den? Der er *ikke* tale om en vital og magtfuld kunstig elemental, der er skabt af en stærk og fokuseret tanke. Derimod er formen udtryk for en strøm af halvbevidste, tilfældige og unyttige tanker, som hovedparten af menneskeheden konstant lader strømme gennem hjernen. Intelligensen stammer derfor ikke fra en egentlig tankeproces. Men man må heller ikke forestille sig, at elementalessensen har nogen form for spirende mentale evner, for den tilhører jo et rige, der er fjernere fra individualisering end selv mineralriget.

Alligevel har elementalessensen en ufattelig tilpasningsevne. Og der er ingen tvivl om, at det er denne egenskab, der tidligere gav elementalerne betegnelsen "astrallysets halvintelligente væsener". Der findes andre beviser på denne tilpasningsevne, som vil blive omtalt under afsnittet om de kunstige elementaler. Når elementaler omtales som gode eller onde, må der altid være tale om enten et kunstigt væsen eller et af de mange naturvæsener, for de egentlige elementalriger kan umuligt betragtes som "gode" eller "onde".

Imidlertid er der en tendens til, at disse væsener er mere fjendtligsindede end venligsindede over for mennesket. Det ved enhver uprøvet esoterisk forsker, for i de fleste tilfælde er det første indtryk af astralplanet, at man er omgivet af store skarer af dæmoner, der nærmer sig truende, men altid trækker sig tilbage eller forsvinder stilfærdigt, hvis man frygtløst ser dem i øjnene.

Ifølge middelalderens forfattere kan mennesket takke sig selv for disse eksistenser. Tidligere var mennesket som helhed mindre egoistisk og mere åndeligt, og den gang var "elementalerne" venligsindede. Men på grund af menneskets egoisme, ligegyldighed og manglende medfølelse med andre levende væsener, har dette forhold ændret sig.

Som sagt reagerer essensen yderst sensitivt på menneskers mindste tanke eller følelse. Derfor må det være indlysende, at elementalriget er, hvad menneskeheden kollektive tanke gør det til. Hvis man vidste, hvor negativ menneskeheden kollektive tænkning i øjeblikket er, vil man ikke undre sig over, at mennesket blot høster, hvad det har sået. Elementalessensen har ingen selvstændig opfattelsesevne. Den modtager blindt og afspejler, hvad der projiceres ud i den – og det er sædvanligvis fjendtligt af natur.

Der er ingen tvivl om, at elementalrigerne i kommende racer – når menneskeheden som helhed har nået et meget højere udviklingsstadium – vil blive påvirket af den ændrede kollektive tænkning, der hele tiden strømmer igennem dem. Derfor vil deres fjendtlighed blive vendt til venlighed. Uanset hvad der er sket i fortiden, kan menneskeheden se frem til en "guldalder", hvor hovedparten af menneskene vil være åndelige og medmenneskelige, og hvor naturkræfterne samarbejder med dem.

Når mennesket så let påvirker elementalrigerne, medfører det også et ansvar over for disse riger. På trods af, at alle de store religioner i tidens løb har givet samme budskab, så ignorerer hovedparten af menneskeheden helt sit ansvar på tankeplanet. Hvis et menneske ikke har skadet andre med hverken ord eller handlinger, tror det,

at det har gjort alt, hvad der forventes af det. Men det glemmer, at det måske i årevis har haft en begrænsende og nedværdigende indflydelse på sin nærmeste omgangskreds, og har forgiftet atmosfæren med usympatiske virkninger af en samvittighedsløs natur.

Spørgsmålet bliver endnu mere alvorligt, når man ser problemet fra den kunstige elementals synsvinkel. Hvad angår elementalessensen er det nok at sige, at det er i menneskets magt at stimulere eller forsinke dens udvikling, afhængig af, hvordan den bruges – bevidst eller ubevidst.

Det er håbløst inden for rammerne af denne bog, at forsøge at forklare hvordan et menneske, der er trænet i at bruge dem, kan anvende kræfterne i elementalessensens mangfoldige varianter til forskellige formål. De fleste magiske ceremonier afhænger næsten udelukkende af den manipulation af essensen, som magikeren foretager, enten direkte i kraft af sin vilje eller ved hjælp af et astralt væsen, som tiltrækkes til formålet.

Stort set alle fysiske fænomener ved spiritistiske seancer skabes ved hjælp af elementalessensen. Det samme gælder stenkastning, klokkeringning o.l., som enten skabes af en jordbunden afdøds usmarte forsøg på at vække opmærksomhed – eller det er simpelthen udtryk for et naturvæsens uskyldige narrestreger (omtales senere). Men det er forkert at forestille sig, at selve "elementalen" er den primære kraft bag bevægelsen. Den er ganske enkelt en latent kraft, der kræver en ydre påvirkning for at blive sat i bevægelse.

Selv om alle former for elementalessens har evnen til at afspejle astrale billeder, er der typer, som lettere modtager bestemte impulser end andre. Man kan sige, at de har deres yndlingsformer, som de naturligt antager, når de påvirkes til det – medmindre de bevidst tvinges ind i andre former.

Før denne del af emnet forlades, skal de studerende advares mod den forvirring, som nogle har oplevet, fordi de forveksler elementalessensen med den monadiske essens, der manifesterer sig gennem mineralriget. På ét trin i udviklingen frem mod menneskestadiet manifesterer den monadiske essens sig i elementalriget, mens den på et senere trin manifesterer sig i mineralriget. Den monadiske essens på begge udviklingstrin manifesterer sig samtidig. Den ene af de to manifestationer (jordelementalen) indtager samme plads som den anden (eksempelvis en sten) og bor i den. Men det griber på ingen måde forstyrrende ind i evolutionen for nogen af dem, og der er heller ikke nogen forbindelse mellem de respektive legemer af monadisk essens.

2. Dyrs astrallegeme

Dyreriget udgør en kolossal stor gruppe. Alligevel har den ikke en særlig fremtrædende rolle på astralplanet, for dyrene bliver som regel kun kort tid på planet. Langt de fleste dyr er endnu ikke permanent individualiserede, og når et dyr afgår ved døden, strømmer den monadiske essens i dyret, tilbage til det stofniveau, den kom fra, beriget af det fysiske livs erfaringer. Det sker dog ikke omgående, for ligesom menneskets astrallegeme skal dyrets astrallegeme transformeres, og derfor har det også en livsperiode på astralplanet. Den er som regel kort, men varierer i forhold til den intelligens, dyret fik udviklet. Men i de fleste tilfælde befinder det sig i en drømmende tilstand.

Der findes imidlertid et relativt begrænset antal husdyr, som har opnået individua-

lisering. De vil ikke blive genfødt som dyr, og de har naturligvis et længere og mere frugtbart liv på astralplanet end deres lavere udviklede artsfæller. Ved slutningen af deres astrale periode glider de gradvis over i en subjektiv tilstand, der sandsynligvis varer i meget lang tid. En interessant udløber af denne astrale gruppe er de individualiserede menneskeaber, der omtales i *Den Hemmelige Lære*¹⁶. De er parat til at inkarnere som mennesker i næste runde – eller for nogles vedkommende måske endnu tidligere.

3. *Forskellige slags naturvæsener*

Denne gruppe har så mange og så forskellige underafdelinger, at det ville kræve en omfattende afhandling, hvis emnet skulle beskrives bare nogenlunde dækkende. Naturvæsenerne har imidlertid vise fælles træk, og det er tilstrækkeligt at give en beskrivelse af dem.

Der er her tale om væsener, der adskiller sig radikalt fra alt, hvad der hidtil er beskrevet i denne bog. Selvom det vil være korrekt at kalde elementalessensen og de astrale dyrelegemer for ikke-menneskelige, vil den belivende monadiske essens trods alt engang i fremtiden nå et udviklingstrin, hvor den manifesterer sig som en menneskehed, der kan sammenlignes med den nuværende. Hvis det var muligt at køre filmen baglæns gennem utallige tidsaldre og se den nuværende menneskeheds evolution i tidligere verdenscyklusser, ville det være nemt at forstå, at det, der i dag er det menneskelige kausallegeme, har gennemlevet lignende udviklingsstadier.

Det gælder imidlertid ikke naturvæsenernes umådelige rige. Naturvæsenerne har ikke været – og de vil heller aldrig blive – medlemmer af en menneskehed. De har en helt anden evolutionslinje, og årsagen til deres forbindelse med menneskeriget er ganske enkelt, at de også bor på denne planet. Som naboer er der selvfølgelig grund til gensidig respekt, men de to udviklingslinjer er så vidt forskellige, at der ikke er den store hjælp at hente hos hinanden.

Mange forfattere placerer naturvæsenerne under elementalerne, og de er på en måde også en form for højere evolutionselementaler – eller for nu at være mere nøjagtig – en slags dyr. Selvom de er langt højere udviklet end menneskeheds elementalessens, har de alligevel visse træk tilfælles med den. De er for eksempel også delt i syv store grupper, som bebor de syv stofplaner, og som tidligere beskrevet er stofplanerne gennemtrængt af hver sin kvalitet af essensen. For at begynde med dem, der er nemmest at forstå, er der jordens, vandets, luftens og ildens (eller æterens) naturvæsener. De alle er astrale væsener med instinktiv intelligens, og de bor og er aktive i hvert af disse elementer.

Nogen vil måske undre sig over, hvordan det er muligt for noget væsen at bo i en stens eller i grundfjeldets faste stof. Men da naturvæsenerne består af astralt stof, er stenens fysiske masse ingen hindring for deres bevægelse eller sanser. Desuden er fast fysisk stof deres naturlige element. Det er det, de er vant til. Her føler de sig hjemme. Det samme gælder de naturvæsener, der bor i vand, luft eller æter.

I middelalderlig litteratur kaldes disse jordvæsener ofte gnomer, mens vandvæsenerne omtales som undiner, luftvæsenerne som sylfer og ætervæsenerne som salamandre. I almindelig sprogbrug har de mange navne – feer, alfer, perier, trolde, jordtrolde, satyrer, fauner, kobolter, djævle, småfolk etc.

16 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, bind 1, s. 222

Naturvæsenerne har mange forskellige former, men de antager ofte form som mennesker i miniaturestørrelse. Som alle andre beboere på astralplanet kan de til enhver tid antage en hvilken som helst skikkelse, men de har sandsynligvis deres egen unikke form – eller måske skulle man sige yndlingsform. Den bruger de, når der ikke er grund til at antage en anden. Sædvanligvis kan de ikke ses med det fysiske syn, men de er i stand til at materialisere sig og blive synlige, hvis de ønsker det.

Naturvæsenerne kan opdeles i et stort antal arter eller racer, og de enkelte væsener varierer i intelligens og temperament på samme måde som mennesket. Hovedparten foretrækker tilsyneladende helt at undgå mennesker. De oplever menneskets adfærd og udstråling som direkte ubehagelig. Menneskets hyperaktive, hæmningsløse og egoistiske begærliv skaber konstante febrilske astrale energistrømninger, der forstyrrer og generer dem. Men der findes også tilfælde, hvor naturvæsener er blevet venner med mennesker, som de har ydet al den hjælp, de kunne.

Denne hjælpsomhed er imidlertid ret sjælden. Når de kommer i kontakt med et mennesket, viser de som regel ligegyldighed eller afsky. I nogen tilfælde finder de på narrestreger og laver barnagtige numre med mennesket. I næsten alle landsbyer i afsidesliggende bjergegne kender man beretninger om denne type hændelser. Enhver, der har deltaget i seancer for at opleve fysiske fænomener, har med egne øjne set eksempler på disse narrestreger. Der er blot tale om godmodige løjer, som næsten altid er udtryk for tilstedeværelsen af naturvæsener fra de lavere ordener.

Naturvæsenerne har en evne til at kaste trylleglans over dem, der lader sig påvirke af dem. Det medfører, at ofrene for en tid kun ser og hører, hvad disse væsener viser dem – nøjagtig som et hypnotiseret menneske, der kun ser, hører, føler og tror det, som hypnotisøren ønsker. Naturvæsenerne har dog ikke hypnotisørens evne til at gøre sig til herre over den menneskelige vilje – undtagen hvis der er tale om et overordentlig viljesvagt menneske, eller et menneske, der bliver så paralyseret af frygt, at dets vilje midlertidigt er sat ud af spillet. Naturvæsenerne formår kun at skabe sansebedrag, men til gengæld er det en kunst, de mestrer. Der findes utallige eksempler på, hvordan de på én gang har udsat adskillige mennesker for sansebedrag. Det er ved hjælp af disse naturvæsener, at indiske tryllekunstnere udfører nogle af deres mest usandsynlige numre. Hele publikummet bliver faktisk hallucineret til at tro, at de ser og hører en række begivenheder, som overhovedet ikke finder sted.

Man kunne fristes til at betragte naturvæsenerne som en slags astral menneskehed, men det ville være en misforståelse, for ingen af dem – ikke engang de højest udviklede – er permanente, reinkarnerende individualiteter. Naturvæsenerens evolutionslinje adskiller sig tilsyneladende fra menneskets ved, at de udvikler en langt større intelligens, før de bliver permanent individualiserede. Men man ved kun meget lidt om de udviklingsstadier, de har gennemgået, og dem, de endnu mangler.

De forskellige livsperioder på de astrale underplaner varierer meget, for nogle er meget kortere og andre er meget længere end menneskets levetid. Mennesket befinder sig så uendelig fjernt fra det liv, de lever, at det næsten er umuligt at fatte de forhold, de lever under. Men som helhed har man indtryk af, at de lever et enkelt, lykkeligt og ansvarsfrit liv, som kan minde om lykkelige børns leg under gunstige fysiske forhold.

Selvom naturvæsener kan være udspekulerede og drilagtige, er de sjældent ondskabsfulde – medmindre de udsættes for direkte provokerende og hensynsløse ad-

færd. De har alle stor mistillid til menneskeheden, og derfor har de ofte modstand mod nybegynderes tilstedeværelse på astralplanet. Det første møde med dem har ofte karakter af en eller anden ubehagelig oplevelse. Hvis de ikke lade sig skræmme af deres chikaner, accepterer de dem snart som et nødvendigt onde og ignorerer dem – ja måske bliver de endda med tiden venlige og modtager dem med glæde.

Nogle af denne gruppes mange undergrupper består af væsener, der er mere op-højede og ikke nær så barnagtige. Når man hører om skovguder og landsbyguder, må man regne med, at de tilhører de lavere grader af denne gruppe. Disse væsener er ret nærtagende og elsker den beundring, de modtager, når de tilbedes, og de er normalt villige til at gøre gengæld med mindre tjenester.

Mesteren ved, hvordan man får hjælp fra naturvæsenerne, når der er behov for det. En almindelig magiker får kun assistance ved enten at påkalde eller fremmane dem – det vil sige ved enten at tiltrække sig deres opmærksomhed og forhandle med dem eller forsøge at aktivere kræfter, der tvinger dem til at adlyde. Begge metoder er uheldige og sidstnævnte er desuden farlig, for magikeren vækker en voldsom modstand, som kan blive fatal. Det er sikkert unødvendigt at tilføje, at en kvalificeret lærer aldrig vil tillade noget i den retning.

4. *Devaerne*

Det højststående evolutionssystem på Jorden, er – så vidt vides – de væsener, som hinduerne kalder *devaer*. Andre bruger navne som engle, Guds sønner etc. Devaernes rige befinder sig umiddelbart over menneskeriget, på samme måde som menneskeriget ligger umiddelbart over dyreriget. Men der er en afgørende forskel, for så vidt vides har et dyr ikke anden mulighed for videre evolution end gennem menneskeriget. Når mennesket når et bestemt udviklingstrin, åbner der sig forskellige veje, og den store devaevolution blot er én af flere.

I sammenligning med nirmanakayaens store offer kaldes et menneskes valg af devaernes evolutionslinje "*at give efter for fristelsen til at blive en gud*" – men det må ikke opfattes som kritik af det menneske, der træffer dette valg. Devaernes udviklingsvej er ikke den korteste, men den er i høj grad ophøjet. Hvis mennesket med højt udviklet intuition vælger denne vej, skyldes det, at det ved, at det er bedst egnet til netop denne vej. Det er vigtigt at forstå, at i forbindelse med åndelig såvel som fysisk stræben, er det ikke alle, der er i stand til at klare anstrengelserne på den stejleste vej. Der vil være mange, som kun har mulighed for at vælge den langsomme vej, og de, der føler bare en smule foragt for deres medmennesker, når de foretager et andet valg end det, de selv tager, er ikke værdige efterfølgere af menneskehedens mestre og lærere.

De fleste mennesker er måske selvsikre – men uvidende – om fremtidens besværligheder. På det nuværende udviklingsstadium er det umuligt at vurdere, hvad man selv vil være i stand til, når man efter utallige livs stræben opnår ret til selv at vælge den fremtidige vej. Og de, der "giver efter for fristelsen til at blive en gud", har i høj grad en strålende udvikling foran sig. For at undgå misforståelser skal det bemærkes, at der i litteraturen nogle gange menes noget andet og absolut negativt med "at blive en gud", men så vil det være indlysende, at vejen umuligt kan være en "fristelse" for det højt udviklede menneske. Desuden er dette område ikke relevant for det aktuelle emne.

I den østerlandske litteratur bruges ordet "deva" ofte til at betegne næsten enhver form for ikke-menneskelige væsener. Derfor omfatter udtrykket både guddommelige

væsener og almindelige naturvæsener og kunstige elementaler. Her er emnet imidlertid begrænset til den imponerende devaevolution.

Selvom devaerne er knyttet til planeten, er de ikke begrænset til den. Den nuværende evolutionskæde består af syv verdener, men den er som én samlet verden for dem, for devaernes udvikling finder sted i et gigantisk system af syv kæder. De fleste devaer stammer fra andre menneskeheder i solsystemet. Nogle er lavere og andre er højere udviklede. Der er i øvrigt kun et begrænset antal mennesker her på planeten, der har nået et udviklingstrin, hvor det er muligt at blive en del af devaernes verden. Men samtidig er der sandsynligvis nogle af de mange devagrupper, der ikke har været igennem en menneskehed på deres udviklingsvej.

På nuværende tidspunkt ved man ikke meget om devaerne, men målet for deres evolution er uden tvivl væsentligt højere end menneskehedens. Det skal forstås sådan, at mens målet for menneskeevolutionen er, at den succesfulde del af menneskeheden skal have løftet bevidsthedsudviklingen til et bestemt åndeligt niveau efter syvende runde, er det devaevolutionens mål at lede de mest succesrige frem til et væsentligt højere bevidsthedsniveau inden for samme tidsperiode. Både devaer og mennesker kan vælge en kortere men vanskeligere vej til endnu mere sublime højder, men hvad disse bevidsthedstilstande indebærer i devaernes tilfælde, ved man intet om.

I forbindelse med dette emne om astralplanet er der kun behov for at se nærmere på den lavere del af devaernes ophøjede rige. De tre lavere og meget store afdelinger kaldes normalt (nedefra og op) *kama-devaer*, *rupa-devaer* og *arupa-devaer*. På samme måde som et menneskes laveste legeme er det fysiske, er en kama-devas laveste legeme det astrale. Når den forlader sit astrallegeme for at bevæge sig op på højere planer, træder den ind i sit mentallegeme med samme lethed, som når mennesket fungerer i sit astrallegeme – eksempelvis under søvnen. Og når devaen er tilstrækkelig udviklet, kræver det ikke større anstrengelse for den at fungere i kausallegemet, end det gør for mennesket at bruge sit mentallegeme.

På samme måde er mentallegemet rupa-devaens laveste legeme, og den opholder sig på mentalplanets fire lavere underplaner, der også kaldes rupa-trin.

Arupa-devaen lever og fungerer på mentalplanets tre højere underplaner – det vil sige kausalplanet – og deres laveste legeme består af kausalt stof. Det er lige så utænkeligt, at rupa- og arupa-devaer skulle manifestere sig på astralplanet, som det er for astrale væsener at materialisere sig på det fysiske plan. Derfor skal de bare nævnes her.

Det vil være en misforståelse at tro, at alle i den laveste devagrupper – kama-devaerne – er højt hævet over menneskeheden. Nogle af kama-devaerne stammer fra en menneskehed, der på nogle områder er tilbagestående i forhold til menneskeheden på Jorden. Deres gennemsnitlige udviklingstrin er ganske vist langt højere end menneskehedens, for enhver form for bevidst ondskab er for længst udrenset. Men deres temperament og egenskaber er vidt forskellige, og et ægte uselvisk og åndeligt menneske kan derfor befinde sig på et højere udviklingstrin end nogle af kama-devaerne.

Kama-devaernes interesse kan fanges ved hjælp af bestemte magiske ritualer, men de højststående mestre er de eneste menneskelige væsener, der er i stand til at beherske dem med viljens kraft. Som regel er de knap nok bevidste om mennesker

på det fysiske plan. Men der er eksempler på, at en kama-deva bliver opmærksom på et menneskeligt problem, som vækker devaens medfølelse. Sker det, vil devaen muligvis yde hjælp på samme måde, som de fleste mennesker ville forsøge at hjælpe et dyr i nød. Men devaerne har den generelle opfattelse, at enhver indblanding i menneskelige anliggender på nuværende udviklingsniveau skader mere end det gavner.

Herefter skal opmærksomheden igen rettes mod de højere udviklede devaer, for over kausalplanets arupa-devaer er der fire store afdelinger. Og over devariget findes et bevidsthedsområde med magtfulde planetånder. Men en beskrivelse af så ophøjede skabninger falder helt uden for rammerne af denne afhandling om astralplanet.

Man kan ikke sige, at Devarajaerne¹⁷ hører til en af de omtalte grupper, men de fire magtfulde væsener skal alligevel nævnes. Ordet "deva" må imidlertid ikke tillægges samme betydning. Devarajaerne hersker ikke over devariget, men over de fire "elementer" – jord, vand, luft og ild – med alle deres iboende naturvæsener og essenser. Det eneste, der kan siges om den udvikling, de har gennemgået for at nå det nuværende høje magt- og visdomsstadie, er, at de sandsynligvis ikke har gennemgået en udvikling, der svarer til menneskehedens her på Jorden.

Man har ofte kaldt dem "Jordens Herskere" eller "de fire himmelhjørners engle". I hindulitteraturen kaldes de "Chatur Maharajaerne", og her har de fået navnene Dhritarashtra, Virudhaka, Virupaksha og Vaishravana. Deres skare af elementaler kaldes gandharvaer, kumbhandaer, nagaer og yakshaer. De fire verdenshjørner, som disse fire grupper er tilknyttet, er henholdsvis øst, syd, vest og nord – og deres symbolske farver er hvid, blå, rød og guld. I *Den Hemmelige Lære* beskrives de som "vingede kloder og brændende hjul", og i den kristne Bibel beskriver Ezekiel dem med lignende ord. Der findes hentydninger til dem i alle religioners symbolik, og de er altid blevet fortolket som menneskehedens beskyttere og omtales med ærefrygt.

Det er dem, der administrerer menneskets karma, og derfor spiller de en afgørende rolle i menneskets skæbne. De store karmiske guddomme i kosmos (som kaldes Lipikaer i *Den Hemmelige Lære*), gør status over menneskets liv i forbindelse med den adskillelse mellem det mentale og det astrale stof, der finder sted ved afslutningen af det astrale liv. Man kan sige, at de former en slags skabelon til et æterisk legeme, der nøjagtig passer til menneskets karma i næste inkarnation. Men det er Devarajaerne, der herefter sørger for legemets stofflige sammensætning, for det er dem, der behersker de "elementer", som dette æteriske legeme skal opbygges af. På denne måde opfyldes Lipikaernes intention præcist.

Gennem hele udviklingen er det Lipikaerne, der overvåger og afbalancerer et menneskes livsbetingelser, for de ændrer sig løbende som et resultat af menneskets og omgivelsernes forvaltning af den frie vilje. Derved undgås uretfærdigheder mens karmaen afvikles. Lipikaerne er i stand til at antage fysisk menneskeform, når de ønsker det, og der er talrige eksempler på, at de har gjort det. En afhandling om disse magtfulde væsener findes i *Den Hemmelige Lære*.¹⁸

17 Devarajaer kaldes også Maharajaer. De fire Devarajaer er åndelige væsener, der tilhører et meget højtstående hierarki. Det er deres opgave at sørge for den karmiske udligning og afbalancering. De tilrettelægger f.eks. de forskellige forhold i inkarnationen, sådan at menneskets livsbetingelser bliver de bedst mulige for afviklingen af karma. Det er Devarajaerne, der omtales i Ezekiels vision, den såkaldte "Mercabah" (Ezekiels Bog, 1. kap.) Deres plads er symbolsk ved de fire verdenshjørner.

18 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, bind 1, s. 167-172

Når de højtstående naturvæsener og kunstige elementaler udfører deres imponerende arbejde, er de repræsentanter for Devarajaerne – og Devarajaerne har det fulde ansvar. De manifesterer sig sjældent på astralplanet, men når de gør det, hører de til planets absolut mest usædvanlige ikke-menneskelige beboere. Det er sandsynligvis ikke nødvendigt at fortælle de, der studerer åndsvidenskab, at når der findes syv store grupper af såvel naturvæsener som elementalessens, så må der selvfølgelig også være syv og ikke fire Devarajaer. Men bortset fra de indviede er der meget få, der ved noget om dem – og der vides endnu mindre om de tre højere grupper.

III. KUNSTIGE

Denne gruppe af astrale væsener er den største – og den er desuden langt den vigtigste for mennesket. De kunstige astrale væsener er i bund og grund det enkelte menneskes egen skabelse, og derfor er de knyttet til deres skaber med stærke karmiske bånd. De kunstige astrale væsener har således en direkte og kontinuerlig virkning på mennesket. De kunstige væsener består af en ustruktureret masse af halvt intelligente væsener, der er lige så forskellige, som mennesker er forskellige. Derfor er de praktisk talt umulige at klassificere. Den eneste meningsfulde deling vil være en opdeling mellem de kunstige elementaler, der ubevidst skabes af størstedelen af menneskeheden, og de, der bevidst skabes af magikere til bestemte formål. Desuden findes der en lille gruppe af kunstigt skabte væsener, som ikke er elementaler.

1. *Elementaler skabt ubevidst*

Elementalessensen omgiver mennesket i talløse varianter, og den er særligt påvirkelig over for den menneskelige tanke. En tilfældig tanke får den til at samle sig i en tåge af flygtige og konstant skiftende former. Det er nu meningen at studere, hvordan elementalessensen påvirkes, når menneskets tænkeevne formulerer en bevidst tanke eller et bestemt ønske.

Virksomheden er meget tydelig. Tanken strømmer ind i den plastiske essens og former den omgående til en passende form med en iboende kraft – en "levende" skabning. Når den er skabt, har skaberen ingen kontrol over den. Den lever nu et selvstændigt liv, og længden af dette liv afhænger af intensiteten af den tanke eller det ønske, som skabte tankeformen. Varigheden af tankeformens liv svarer nøjagtigt til den tankekraft, der holder den sammen. De fleste menneskers tanker er utrolig flygtige og tågede. De elementaler, de skaber, holder derfor kun i få minutter eller timer. Men hvis en tanke eller et inderligt ønske gentages igen og igen, vil mennesket forme en elemental, der er belivet af en kraft, der kan holde den levende i mange dage.

Når et gennemsnitsmenneske tænker, tænker det stort set kun på sig selv. Elementalerne bliver derfor i nærheden af tankens skaber, og de forsøger konstant at stimulere til en gentagelse af den impuls, der skabte dem. En gentagelse vil nemlig ikke danne en ny elemental, men styrke den, der allerede er skabt, og dermed får den tilført ny energi og forlænget sin levetid. Et menneske, der ofte lader tankerne kredse omkring et bestemt ønske, vil på denne måde opbygge en astral følgesvend, der hele tiden fodres med ny energi. Derfor kan elementalen følge dette menneske i årevis og gradvis få større og større magt over det. Det er indlysende, at hvis elementalen er belivet af ondsksfulde intentioner, vil virkningen på menneskets moralske karakter og karmiske situation være katastrofal.

Et menneskes tanker om sine medmennesker har endnu større betydning med hensyn til positive eller negative konsekvenser, for i dette tilfælde kredser elementalerne ikke omkring tænkere, men omkring det menneske, tanken er rettet imod. En positiv tanke om et andet menneske eller et dybtfølt og kærligt ønske om dets sundhed og trivsel, former en positiv ladet kunstig elemental, som sendes mod den, der tænkes på. Hvis ønsket er belivet af en bestemt kvalitet – som for eksempel ønsker om at det må blive rask efter en sygdom – vil elementalen være en kraft, der kredser omkring den syge til gavn for helbredelsen. Eller måske modvirker den enhver negativ indflydelse, der kan forhindre en bedring. Man skulle tro, at elementalens aktivitet afslører, at den er i besiddelse af en anelig intelligens og fleksibilitet. I virkeligheden er den bare en kraft, der følger den naturlige vej – en

kraft der automatisk virker i en bestemt retning og strømmer ind i enhver tilgængelig åbning, på samme måde som vand øjeblikkelig strømmer hen til et åbent afløb.

Hvis ønsket om et andet menneskes tilstand er mere undefinerbart, vil den plastiske elementalessens også omgående reagere på denne mere diffuse tanke, og den skaber en form, der vil udlade sin kraft i den første den bedste retning, der er til fordel for det aktuelle menneske. Under alle omstændigheder afhænger kraften og udladningens længde af den styrke, der lægges i tanken, når den skabes. Men glem ikke, at elementalen kan blive styrket og opladet og dens levetid forlænget af andre positive ønsker eller kærlige tanker, der sendes i samme retning.

Ligesom de fleste andre skabninger har elementalen en instinktiv trang til at forlænge sit liv, og derfor påvirker den hele tiden sin skaber i et forsøg på at stimulere den følelse, der skabte den. Samtidig påvirker den andre, som den kommer i kontakt med på samme måde – selvom dens forbindelse med dem i sagens natur ikke er så intens.

Alt, hvad der her er sagt om effekten af positive ønsker og kærlige tanker, gælder naturligvis også i den modsatte retning – når det drejer sig om negative ønsker og ukærlige tanker. Verden er fuld af had, misundelse, intolerance og ondskab, og derfor er det indlysende, at det vrimler med rædselsvækkende skabninger blandt de kunstige elementaler. Et menneske med brutale, egoistiske, grådige og hadefulde tanker eller følelser, har overalt følgeskab af en sværm af ondartede væsener. De befolker atmosfæren med modbydelige skabninger – men det er ophavsmanden selv, der har gjort dem til sine trofaste ledsagere. Dette menneske er ikke alene et tragisk eksempel – det er desuden farligt for sine omgivelser. Alle, som dette menneske kommer i kontakt med, risikerer at blive moralsk inficerede af de usympatiske væsener, det omgiver sig med.

En følelse af misundelse, jalousi eller had, der rettes mod et andet menneske, skaber en ond elemental, der konstant søger et svagt punkt, som den kan virke igennem. Hvis følelsen er konstant, vil elementalen hele tiden få tilført ny energi, og derved bliver den i stand til at opretholde sin negative aktivitet i meget lang tid. Elementalen kan imidlertid kun påvirke det menneske, den er rettet imod, hvis det selv har en tilsvarende tendens, der kan stimuleres. Hvis et menneske mest af alt har humanistiske tanker og lever et fornuftigt liv, vil impulserne prelle af på auraen, fordi elementalen ikke finder det ønskede svage punkt. Til gengæld sendes intentionen tilbage til elementalens skaber med den fulde kraft, og på den måde virker ond karma omgående tilbage på det menneske, der selv har skabt den.

Af og til sker det, at en kunstig elemental af den ondskabsfulde slags af forskellige grunde forhindres i at udlade sin kraft i enten det menneske, den var tiltænkt, eller i sin skabers aura. Sker det, bliver den en slags omvandrende dæmon. Den tiltrækkes automatisk af enhver, der har følelser af samme ondskabsfulde art, og den forsøger omgående at stimulere disse følelser for på den måde at få ny styrke – eller den forsøger at udlade sin onde indflydelse gennem enhver anden fri åbning. Hvis den har kraft nok til at besætte en forbipasserende astral skal, gør den det ofte, for i dette midlertidige domicil er det nemmere at spare på energien. Ved hjælp af den astrale skal kan den manifestere sig gennem et medie, og ved at antage form som en af deltagernes afdøde venner, kan den få en vis indflydelse, for det er den ellers ikke i stand til.

Disse oplysninger er en understregning af, hvor vigtigt det er at holde streng kon-

trol med sine tanker. Mange mennesker, som i almindelighed vælger deres ord og handlinger med omhu, er samtidig overbeviste om, at de tanker, et menneske tænker, alene vedrører mennesket selv. Derfor slipper de ukritisk tankerne løs i vild forvirring. De er helt ubevidste om den sværm af skadelige væsener, der lukkes ud i omgivelserne.

For de fleste mennesker ville en videnskabelig forståelse af tankens og følelsens evne til at skabe kunstige elementaler være et frygteligt chok. Samtidig ville denne viden berolige mange kærlige og fornuftige mennesker. Kærlige tanker og positive og dybtføjte ønsker udtrykkes lige så let og virkningsfuldt af fattige som af rige. Ethvert menneske, der vil have ulejligheden med det, kan skabe og opretholde, hvad der i praksis vil være en slags skytsånd og knytte den til det menneske, som det holder mest af – uanset hvor det opholder sig.

Ofte har en moders kærlige tanker og ønsker, der rettes mod hendes barn, taget form af en skytsånd. Barnet reagerer instinktivt på den positive påvirkning, og moderen har derfor været årsag til stor hjælp og beskyttelse. Disse skytsånder ses ofte af den clairvoyante, og de har endog set tilfælde, hvor en elemental har haft tilstrækkelig styrke til at materialisere sig og et øjeblik blive synligt for det fysiske syn.

Her vil det være relevant at nævne, at selv efter at en moder er gået over på astralplanet, vil den kærlighed, hun sender til sine børn fra den astrale verden, påvirke dem, selvom de stadig lever i den fysiske verden. Den beskyttende elemental, som hun skabte under sit liv på det fysiske plan, opretholdes ofte. Som H.P. Blavatsky siger: *"Hendes kærlighed vil altid føles af børnene i den fysiske verden. Den vil komme til udtryk i deres drømme og ofte under forskellige begivenheder i tilfælde af fare, hvor de bliver beskyttet og reddet som ved et under – for kærligheden er et stærkt skjold og begrænses ikke af tid og rum".*¹⁹

Alle historier om skytsånders indgreb må imidlertid ikke fortolkes som kunstige elementalers energiarbejde. I mange tilfælde har disse "engle" været enten fysiske levende og sovende mennesker i deres astrallegeme eller nyligt afdøde mennesker. Kun i meget sjældne tilfælde har det været devaer. (Se *Usynlige hjælpere*)²⁰. Skabelse af disse skytsånder er resultatet af et oprigtigt ønske – og særlig hvis ønsket gentages ofte, kan der skabes en aktiv elemental, som altid vil forsøge at udlade sin indre kraft. Det er den åndsvidenskabelige forklaring på, hvad troende men ufilosofiske mennesker kalder "svaret på en bøn". Der findes tilfælde – selvom de er sjældne – hvor den bedende har en karma, der gør det muligt for en mester eller en mesters elev at give direkte hjælp. Der findes også den endnu sjældnere mulighed – at en deva eller et venligsindet naturvæsen griber ind. Men i langt de fleste tilfælde vil den enkleste og mest naturlige form for hjælp være, at styrke den elemental, som ønsket i forvejen har skabt.

En åndsvidenskabelig forsker blev på et tidspunkt opmærksom på de kunstige elementalers ekstreme holdbarhed under gunstige forhold. I esoteriske kredse er det ikke ukendt, at slægter med en lang historie nogle gange har en form for dødsvarsel – det vil sige et fænomen, der nogle dage i forvejen varslers et familiemedlems dødsfald. Fænomenet bestod i en højtidelig og bevægende sørgemusik, som kunne høres i tre dage før døden indtraf. Familiemedlemmer havde selv hørt den mystiske

¹⁹ H.P. Blavatsky: *Nøgle til teosofien*, s. 89

²⁰ C.W. Leadbeater: *Usynlige hjælpere (Invisible Helpers)*. Kan frit downloades som e-bog fra VisdomsNettet (www.visdomsnettet.dk).

lyd to gange, og i begge tilfælde var forvarslet relevant. Og ifølge familietraditionen vidste de, at det samme var sket i flere århundreder. Derfor besluttede de at finde årsagen til fænomenet ved hjælp af en forsker med metafysiske evner.

Resultatet var overraskende men interessant. Forskningen afslørede, at familiens overhoved engang i det tolvte århundrede drog på korstog ligesom så mange andre mænd dengang, og han tog sin yngste søn med sig. Det var en lovende ung mand, og faderen havde et inderligt ønske om, at han skulle have succes i livet – blandt andet ved at vinde hæder i forbindelse med denne hellige sag. Desværre blev den unge mand dræbt i kampen. Faderen blev grebet af dyb sorg – ikke alene over tabet af sin søn, men også fordi han skulle dø så pludseligt mens han endnu var helt ung.

Faderens følelser var så stærke, at han omgående lagde sin ridderrustning og lod sig optage i en af de store munkeordener. Han aflagde ed på, at han resten af sit liv både ville bede for sønnens sjæl, og for at ingen af hans efterkommere skulle udsættes for at møde døden uforberedt – for med sin jævne tankegang betragtede han det som en forfærdelig ulykke. Dag efter dag i mange år lagde han al sin kraft i dette brændende ønske, for han var overbevist om, at hvis hans ønske var ægte og dybtfølt, ville det blive opfyldt på en eller anden måde.

De, der studerer åndsvidenskab, har ikke vanskeligt ved at forestille sig virkningen af denne intense og langvarige tankestrøm. Riddermunken skabte en kunstig elemental af enorm styrke og fleksibilitet. Han tilførte den så store kraftreserver, at den blev i stand til at opfylde hans ønske på ubestemt tid. En elemental er som et effektivt batteri, der næsten ikke mister energi. Og når man tænker på den store kraftmængde, den fik tilført, og hvor forholdsvis sjældent den skal manifestere intentionen, kan det ikke undre, at den fortsat fungerer med usvækket vitalitet, når den forbereder den gamle korsridders efterkommere på deres forestående død. Det gør den ved at gentage den særprægede sørgemusik, som for otte- nihundrede år siden var klagesangen for en falden soldat i Palæstina.

2. Elementaler skabt bevidst

De elementaler, der indtil nu er blevet beskrevet, er skabt af mennesker, der intet kender til virkningerne af deres tænkning. Men det er nemt at forestille sig, at en magiker med indsigt er i stand til at se præcis hvilke virkninger, der skabes. Det giver magikeren mulighed for at udøve enorm magt. Både hvide og sorte magikere bruger ofte kunstige elementaler i deres arbejde, og elementalerne er i stand til at løse langt de fleste opgaver – forudsat at de er korrekt opbygget, og at magikeren kan styre dem med indsigt og kompetence. Den, der ved, hvordan man gør, kan opretholde forbindelse med sin elemental og lede den selv over store afstande. Den opfører sig, som om den var i besiddelse af sin skabers intelligens.

Effektive skytsånder er nogle gange skabt på denne måde, selvom det er sjældent, at karma tillader denne form for direkte indgriben i et menneskes liv. Men i situationer, hvor en af mestrenes elever i forbindelse med sit arbejde risikerer at blive angrebet af kræfter, som ikke kan kontrolleres uden hjælp, er denne form for elementaler blevet skabt, og de har demonstreret deres stabile agtpågivenhed og enorme styrke.

Kunstige elementaler med stor styrke kan også skabes ved hjælp af den sorte magis avancerede ritualer, og disse elementaler har været årsag til meget ondt. Men de er underlagt de samme lovmæssigheder, som tidligere omtalt, for hvis de rettes mod et menneske med ophøjet karakter, virker de tilbage på deres skaber med stor kraft. Derfor er historien fra middelalderen om magikeren, der blev flået

af de djævle, han selv har skabt, ikke nødvendigvis en anekdote – den kan faktisk være sket i virkeligheden.

Det hænder, at denne type elementaler undslipper deres ophavsmand. Sker det, bliver de omflakkende dæmoner på samme måde som tidligere omtalt på side 49 sat i forbindelse med andre grupper. Men denne type er langt farligere, for den har større intelligens og styrke – og længere levetid. En dæmon vil uundgåeligt forsøge at forlænge sit liv – enten ved en form for vampyrisme, hvor den snylter på menneskers vitalitet, eller ved at få primitive mennesker til at ofre til sig. Blandt primitive stammer er det ofte lykkedes disse elementaler at blive accepteret som stammegud. Enhver "guddom", der kræver ofre, hører selvsagt til den laveste og mest afskyelige fra denne gruppe. Andre mindre frastødende typer er ofte tilfredse med ofre af ris og mad af forskellig art. Der er områder i Indien og i Afrika, hvor begge disse varianter stadig forekommer.

Ved hjælp af den energi de får fra ofringerne – men mest af alt den vitalitet, de suger ud af deres tilhængere – kan de opretholde eksistensen i mange år eller endda århundreder. Derved bevarer de tilstrækkelig styrke til af og til at manifestere mindre fænomener for at stimulere tilhængernes tro – eller ved at opføre sig truende, hvis de forventede ofre udebliver. Beboerne i en indisk landsby fortæller, at de havde bemærket, at når den lokale guddom af en eller anden grund ikke fik sine regelmæssige ofre, gik der mærkeligt nok ofte ild i hytterne – nogle gange i tre eller fire på én gang. Og beboerne påstod, at ingen mennesker kunne mistænkes for det.

De atlantiske magikere – "*herrerne af det mørke ansigt*" – havde specialiseret sig i teknikken til at skabe kunstige elementaler, der var belivet af voldsom ondskab. Et eksempel på deres kapacitet er givet i *Den Hemmelige Lære*,²¹ hvor man kan læse om mystiske talende dyr, der måtte beroliges med blodofre for at undgå, at de skulle vække deres ophavsmænd og advare dem mod en truende fare. Men ud over disse bizarre dyr skabte de også andre kunstige væsener med kolossal kraft og energi. Den frygtindgydende indiske gudinde – den uhyggelige Kali – som den dag i dag dyrkes med uhyggelige ritualer, og hvis tilhængere i hendes navn forledes til at begå chokerende forbrydelser – kan meget vel være resterne af det system, der *måtte* fjernes på Atlantis, selvom det medførte sænkning af et helt kontinent og tabet af 65 millioner menneskeliv.

3. *Kunstige menneskeformer*

Den næste gruppe rummer kun få individer. Man kan overveje, om den skal placeres i den første eller tredje hovedinddeling, men selvom den på en måde er menneskelig, befinder den sig alligevel langt fra den almindelige evolutionslinje. Og den hører uden tvivl naturligt til blandt de kunstige elementaler, for den er udelukkende et produkt af en anden vilje end menneskets egen.

Når den skal beskrives, vil det nemmeste være at begynde med dens historie, der stammer tilbage fra den store atlantiske race. Når man tænker på denne unikke races mestre og mysterieskoler, tænker man automatisk på de grusomme begivenheder, der fandt sted i de senere perioder. Men man bør ikke glemme, at før perioden med egoisme og sammenbrud, havde den indflydelsesrige atlantiske civilisation frembragt meget, der var ophøjet og respektindgydende, og blandt de atlantiske ledere var der nogle, som nu befinder sig på de højeste udviklingstrin mennesket nogen sinde har nået.

21 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære* bind 3, s. 446-447

Blandt de loger, som de hvide mestre havde grundlagt til esoteriske studier og forberedelser forud for indvielserne, var der en loge i Amerika, som var underlagt en af de store atlantiske konger – "den gyldne ports guddommelige hersker". Selvom logen havde været gennem mange mystiske omvæltninger og havde været tvunget til at flytte hovedkvarter fra land til land, efterhånden som de alle var blevet invaderet af en senere civilisations destruktive elementer, eksisterer denne loge den dag i dag. Den praktiserer stadig de gamle ritualer, og der undervises i det hellige og hemmelige atlantiske sprog, der blev anvendt ved grundlæggelsen for flere tusinde år siden.

Den er stadig den samme som ved grundlæggelsen – en loge for esoterikere med ophøjede og humanitære intentioner. Det er en loge, som er i stand til at lede de studerende et langt stykke frem ad kundskabens vej. Logen er i stand til at udvikle medlemmernes psykiske evner, men det sker altid først efter omhyggelig undersøgelse af kandidatens karakter og kvalifikationer. Logens undervisere er ikke mestre, men alligevel har hundredvis af kandidater lært, hvordan de kunne betrede vejen, der førte dem frem til mesterindvielsen i senere liv. Selvom logen ikke er en del af Det Store Hvide Broderskab, er der medlemmer, som i tidligere inkarnationer selv har været knyttet til den, og derfor har de stor interesse for dens lære.

Lederne af denne loge har altid holdt sig selv og logen ude af offentlighedens lys. Alligevel har de ofte gjort, hvad de kunne, for at udbrede de esoteriske sandheder i verden. I desperation over den voksende materialisme, der var ved at kvæle al åndelighed i Europa og USA, besluttede de for mere end hundrede år siden at gøre et forsøg på at bekæmpe materialismen ved hjælp af nye metoder – ved bogstavelig talt at give intelligente mennesker et sikkert bevis på, at livet kan eksistere uden for den fysiske krop – en mulighed naturvidenskaben stadig afviser. De fænomener, de manifesterede, var ikke nye, for de er brugt i forskellige former op gennem historien, men organiseringen af dem og den systematiske manifestation af fænomenerne var noget helt nyt i den moderne verden.

De skabte på denne måde en voksende bevægelse, der gradvis blev til den moderne spiritisme. Og selvom det måske vil være uretfærdigt at gøre planens ophavsmænd direkte ansvarlige for alle bevægelsens resultater, må det erkendes, at det er lykkedes at overbevise et meget stort antal mennesker om muligheden for en eller anden form for fremtidigt liv. Dette er helt klart et imponerende resultat – selvom nogle synes, at prisen har været for høj.

Fremgangsmåden bestod i at skabe kontakt til et helt almindeligt menneske efter døden, vække det til bevidsthed på astralplanet, og give det forskellige instruktioner om astralplanets kræfter og muligheder. Og derefter blev det gjort til leder af en spiritistisk kreds. Dette menneske "uddannede" herefter andre afdøde personligheder efter de samme retningslinjer, og i fællesskab arbejdede de igennem de mennesker, der deltog i deres seancer og "uddannede" dem til medier. På den måde voksede og blomstrede spiritismen. Af og til manifesterede medlemmer af den oprindelige loge sig i nogle af kredsene i astral form – og måske gør de det stadig – men i de fleste tilfælde nøjedes de med at give dem, de havde udvalgt til at lede kredsene, den nødvendige undervisning og vejledning. Bevægelsen voksede meget hurtigere end forventet, og efterhånden kom den helt ud af deres kontrol. Derfor kan de kun gøres indirekte ansvarlige for en stor del af den senere udvikling.

De mennesker, der blev gjort til ledere af kredsene, fik intensiveret deres astrale liv, men de forsinkede i et vist omfang deres naturlige udvikling. Selvom man havde

kalkuleret med, at den gode karma, der blev skabt ved at hjælpe andre til at finde sandheden, ville kompensere for alt det, som de tabte, blev man efterhånden klar over, at det var umuligt at gøre brug af en "åndelig leder" i længere tid, uden at gøre vedkommende alvorlig og varig skade. I nogle tilfælde blev disse "ledere" derfor trukket tilbage og erstattet af andre, mens det i andre tilfælde – af forskellige grunde – blev betragtet som u hensigtsmæssigt at foretage denne ændring – og i disse tilfælde fandt man en usædvanlig udvej, som er baggrunden for den mystiske gruppe, der her kaldes "kunstige menneskeformer".

Efter denne forsinkelse af udviklingen fik den oprindelige "leders" højere principper lov til at fortsætte ind på mentalplanet – men den skygge, der blev efterladt på astralplanet, blev taget i besiddelse, opladet og opretholdt. Derfor kunne den vise sig for medlemskredsen stort set ligesom før. I begyndelsen blev det gjort af logens egne medlemmer, men ordningen viste sig at være for upraktisk og energikrævende – eller måske blev den betragtet som regulært energispild. Det samme var resultatet, hvis man brugte en kunstig elemental til samme formål, og til sidst blev det besluttet, at den afdøde, der skulle efterfølge den seneste "åndelige leder", skulle gøre det ved at tage den afgående leders skygge eller skal i besiddelse og på den måde simpelthen overtage denne leders udseende.

Det siges, at nogle af logens medlemmer var imod denne metode, for selvom motivet var godt, var der trods alt tale om bedrag. Men flertallets holdning var åbenbart, at skyggen principielt var identisk med lederen – eller i det mindste indeholdt den noget af lederens oprindelige lavere tankesind – og derfor kunne man ikke påstå, at der var tale om bedrag. Og sådan blev de kunstige menneskeformer til.

I nogle tilfælde skete disse ændringer mere end en gang uden at vække mistanke. Det bør tilføjes, at nogle af de forskere, der studerer spiritismen, har bemærket, at der efter et stykke tid pludselig sker ændringer i en "ånds" adfærd og karakter. Det er sikkert unødvendigt at bemærke, at en mester aldrig beskæftiger sig med at skabe denne form for kunstige væsener. Men mestrene forhindrer heller ikke andre i at gøre det, hvis de mener, at det er rigtigt at gøre det. Et svagt punkt ved metoden er, at det ikke kun er logens oprindelige medlemmer, der kan deltage i eksperimentet. Og intet forhindrer sorte magikere i at levere deres egne "kommunikationsånder" – og man ved, at det er sket.

Med denne gruppe afsluttes oversigten over astralplanets beboere. Bortset fra nogle få forbehold, kan listen betragtes som nogenlunde komplet. Men det må endnu engang understreges, at denne afhandling kun er et forsøg på at skitsere et grundlæggende omrids af et gigantisk emne, som vil kræve et helt livs studier og hårdt arbejde at beskrive i detaljer.

4. KAPITEL

FÆNOMENER

I denne bog er der i et vist omfang forklaret forskellige metafysiske fænomener, men før bogen afsluttes, vil det være relevant at lave en liste over de fænomener, der hyppigst forekommer, og forklare de årsager, der normalt ligger til grund for dem. Astralplanets muligheder er imidlertid så varierede, at næsten alle de kendte fænomener kan skabes på flere forskellige måder, og derfor er det kun muligt at give generelle retningslinjer.

Spøgelse eller genfærd er et godt eksempel, for ordene bruges så overfladisk, at de reelt kan betegne stort set alle astralplanets beboere. Mennesker med psykiske evner ser hele tiden disse fænomener, men hvis et gennemsnitsmenneske skal se det, de kalder et "spøgelse", må "spøgelset" enten materialisere sig, eller også må mennesket kunne se med sit metafysiske syn. Hvis det var almindeligt, ville alle møde "spøgelse" på gaden lige så ofte, som man møder fysisk levende mennesker.

Kirkegårdsspøgelse

Hvis det såkaldte spøgelse svæver over en grav, er der sandsynligvis tale om det æteriske legeme fra en afdød, der er begravet for nyligt. Men det *kan* også være et fysisk levende menneske, som i sit astrallegeme under søvnen opsøger en vens grav. Og endelig kan det være en materialiseret tankeform. Den materialiserede tankeform er en kunstig elemental, der skabes af et menneske, der forestiller sig, at det befinder sig det pågældende sted. Disse varianter kan let skelnes fra hinanden af en trænet clairvoyant, men en uøvet vil sandsynligvis kalde alle fænomener for et "spøgelse".

Døendes genfærd

Et genfærd, der viser sig i dødsøjeblikket, er ikke ualmindeligt – og det er ofte en virkelig tilsynekomst af det døende menneske i astrallegemet lige før døden indtræffer. Men der kan også være tale om tankeformer, som skabes af det døende menneskes inderlige ønske om at se en ven en sidste engang, før det glider over i en ukendt tilstand. Der er eksempler på, at fænomenet viser sig *efter* dødsøjeblikket og ikke før. Hvis det er tilfældet, er den besøgende virkelig et astralt "spøgelse", men af forskellige grunde er denne form for genfærd mere sjælden end de andre.

Hjemsøgte steder

Et genfærd, der viser sig på det sted, hvor en forbrydelse er blevet begået, er ofte udtryk for tankeformer, der skabes af forbryderen. Uanset om forbrydere er levende eller døde – men særligt når de er døde – gentager de igen og igen omstændighederne omkring forbrydelsen. Da disse tanker naturligvis er særlig levende i forbryderens bevidsthed på årsdagen for forbrydelsen, er tankerformerne ofte kun stærke nok til at materialisere sig ved denne lejlighed. Det forklarer den periodiske tilsynekomst af nogle af denne gruppes manifestationer. Vaneforbrydere er ofte

for afstumpede til at blive påvirket af erindringen om bestemte forbrydelser, men i disse tilfælde spiller andre faktorer ind.

I forbindelse med denne type fænomener bør det nævnes, at uanset hvor en sindsoprivende begivenhed er sket, og uanset hvor en ekstrem rædsel, smerte, sorg, vrede eller anden intens følelse er kommet til udtryk, vil den altid skabe en astral form, der er så kraftfuldt, at et menneske med selv svage astrale evner ikke kan undgå at blive påvirket af den. Og med en ganske svag og kortvarig forøgelse af sensitiviteten vil begivenheden kunne udspille sig i alle detaljer for det clairvoyante syn. Vedkommende vil ofte konkludere, at stedet er hjem søgt af et spøgelse.

Mennesker, der endnu ikke har udviklet metafysiske evner, oplever ofte ubehag, når de besøger disse steder. Mange mennesker føler sig også dårlig tilpas, når de besøger Madame Tussauds rædselskabinet. De er ikke klar over, at væmmelsen skyldes de uhyggelige astrale former, der er knyttet til figurerne og scenerne. Figurerne er faktisk omgivet af skræk og rædsel, og oplevelsen forstærkes af de ondartede astrale væsener, der altid sværmer omkring disse steder.

Familiespøgelse

Alle har hørt om familiespøgelse, for de er standardtilbehør i beretninger om overnaturlige fænomener i gamle slotte, godser og herregårde. Der kan være tale om en tankeform eller en usædvanlig tydelig astral skikkelse. Eller det kan være et jordbundet menneske med tilknytning til stedet, der stadig hjem søger scenen for sine tanker og håb i det fysiske liv.

Klokkeringning, stenkastning o.l.

En anden form for fænomener kommer til udtryk som klokkeringning, stenkastning, porcelæn, der knuses o.l. Der er næsten altid tale om elementale kræfter, som sættes i gang af en afdød, der gør et tåbeligt forsøg på at tiltrække sig sine venners opmærksomhed i den fysiske verden. Det gøres ofte i blind uvidenhed. Men det kan også gøres bevidst af et barnagtigt, drillesygt naturvæsen. Disse fænomener kaldes normalt *poltergejster*.

Feer

Eventyr *kan* være skabt på grundlag af en usynlig sandhed. Clairvoyante kan nemlig berette om en verden af naturvæsener, der er usynlig for det fysiske syn. De fortæller, hvordan disse naturvæsener ofte laver narrestreger med et forvirret offer. De indhyller det i blændværk, og får det eksempelvis til at tro, at det ser huse og mennesker, hvor der hverken findes huse eller mennesker. Der er ikke altid tale om et flygtigt sceneri, for der er eksempler på, at et menneske oplever en lang række indbildte men særdeles realistiske scener – og pludselig er de eventyrlige omgivelser forsvundet i et glimt. Men det betyder på ingen måde, at alle populære eventyr er baseret på virkeligheden. Fysiske menneskers forestilling om disse naturvæsener er næsten altid blandet med overtro.

I spiritistiske seancer skabes mange fysiske fænomener af naturvæsener. Mange seancer er i bund og grund disse underholdende væseners værk. Seancerne kan sagtens indeholde realistiske elementer – for eksempel besvarelse af spørgsmål, meddelelser fra afdøde ved hjælp af bankelyde eller bordvipning, skabelse af "åndelys", teleportation af genstande, aflæsning af deltagernes tanker, manifestation af skriftlige beskeder eller tegninger og endog materialisering af genstande.

Hvis naturvæsenerne ønskede det, kunne de faktisk give en seance uden menneskers

medvirken. For selvom de nok ville have problemer med at manifestere visse fænomener, ville deres enestående evne til at skabe illusioner gøre det nemt for dem at få hele forsamlingen til at tro, at fænomenerne faktisk finder sted – medmindre der er en kompetent clairvoyant til stede, som kender deres tricks og ved, hvordan man modarbejder dem. Generelt kan man sige, at hvis der indgår tricks og tåbelige numre i en seance, er der enten et lavtstående naturvæsen til stede, eller et menneske, der er tilstrækkelig uudviklet til at deltage i disse tåbelige forestillinger.

Kommunikerende væsener

Ved spiritistiske seancer er der mange former for naturvæsener, der er i stand til at "kommunikere" med, besætte eller tale igennem et trancemedie. Sandsynligvis ville samtlige beboere på astralplanet kunne gøre det samme – men når man hører beretninger fra seancerne, er det indlysende, at fænomenerne ikke skyldes beboere fra de højere planer.

Ved private seancer er en manifesterende "ånd" som regel, hvad den giver sig ud for – især hvis seancen ledes af seriøse og vidende mennesker. Men det forekommer, at den ikke er det. Uvidende deltagere har derfor ingen chancer for at vurdere, hvad der er ægte og hvad der er falsk. Årsagen er, at et astralt væsen kender alle astralplanets muligheder for at bedrage et menneske på det fysiske plan, og disse muligheder er så omfattende, at man aldrig kan vide, om det man ser, er virkeligt eller ej.

Hvis et astralt væsen manifesterer sig i en seance og siger, at det er en deltagers afdøde ven, kan man ikke være sikker på, at det er sandt. Hvis væsenet fortæller om forhold, som kun deltageren og vennen kender til, er man lige vidt. Disse oplysninger kan med lethed aflæses i deltagerens sind – eller de kan hentes fra den astrale verden. Selv hvis det astrale væsen fortæller noget som deltageren ikke selv ved om vennen, og som bagefter kan verificeres, kan disse informationer også aflæses i de astrale optegnelser. Det astrale væsen er måske blot vennens astrale skygge, og den rummer vennens hukommelse, uden at den derfor er vennen selv. Det betyder ikke, at astrale væsener ikke giver vigtige meddelelser under seancer, og at de ikke er nøjagtig den, de siger, de er. Men det er helt umuligt for deltagerne i en seance (og navnlig i en offentlig seance), at være sikker på, at de ikke føres bag lyset, for det kan ske på utallige måder.

Der findes få tilfælde, hvor medlemmer af den tidligere omtalte loge, der stiftede den spiritistiske bevægelse, selv har givet vigtige oplysninger om dybt interessante emner gennem et medie, men det er altid sket i helt private seancer og aldrig som offentlige forestillinger, hvor der betales entré.

Astrale hjælpemidler

For at forstå hvordan mange fysiske fænomener skabes, er det nødvendigt at have kendskab til forskellige hjælpemidler, som mennesket råder over på astralplanet. Hjælpemidlerne hører til bogens emne, men det er vanskeligt at beskrive dem, navnlig fordi nogle nødvendige restriktioner skal respekteres. Det vil hjælpe på forståelsen, hvis man husker, at den astrale verden på mange måder er en forlængelse af den fysiske verden. Desuden er det en kendsgerning, at stof findes i en æterisk tilstand, og selvom det er vanskeligt at forstå, er det rent fysisk. Men det viser, hvordan den ene stoftilstand glider over i den næste. I hinduernes opfattelse af *jagrat* – eller "*den vågne tilstand*" – udgør det fysiske plan og astralplanet en enhed, sådan at de syv underplaner består af det fysiske stofs fire tilstandsformer samt det astrale stof i tre store opdelinger.

Med udgangspunkt i denne model er det nemmere at tage endnu et skridt og acceptere, at astral clairvoyance kan defineres som evnen til at opfatte både flere og mere forskellige vibrationer. I det fysiske legeme opfatter mennesket bestemte vibrationer som lyd. Andre og hurtigere vibrationer registreres som lys – og en tredje type vibrationer som elektricitet. Men der findes et ufatteligt antal mellemliggende vibrationer, som også har en virkning, men som ikke kan opfattes med de fysiske sanser. Det er indlysende, at hvis alle – eller i det mindste nogle – af disse mellemliggende vibrationer kunne opfattes på astralplanet, ville menneskets forståelse af naturen blive langt større på dette plan – og mennesket ville blive i stand til at få oplysninger, som er skjult for de fysiske sanser.

Clairvoyance

Nogle af disse vibrationer går uden besvær gennem fast fysisk stof, og dermed bliver egenskaberne ved det æteriske syn logiske. Men hvis det astrale syn skal forklares, er det nødvendigt at medregne den fjerde dimension. Det er indlysende, at alene den kendsgerning at et væsen, som er i besiddelse af astralt syn, er nært forbundet med evnen til at skabe mange af de fænomener, der opfattes som mystiske – eksempelvis evnen til at læse siderne i en lukket bog. Desuden omfatter det astrale syn også evnen til at læse tanker (forudsat at de påvirker følelserne). Hvis evnen kombineres med kendskab til projicering af astrale energier og evnen til at iagttage en genstand, uanset hvor den befinder sig på planeten, kan mange af clairvoyancens fænomener forklares. Dette interessante emne kan studeres i bogen *Clairvoyance*,²² hvor de forskellige varianter er beskrevet, og hvor der gives mange eksempler.

Forudviden og synskhed

Virkelig trænet og fuldkommen pålidelig clairvoyance er ensbetydende med helt andre evner, men da de tilhører et højere plan end det astrale, falder de uden for bogens emne. Evnen til nøjagtig forudviden hører til på et højere plan – og alligevel viser der sig ofte glimt eller afspejlinger i det astrale syn. Det sker ofte hos naturlige og ukomplicerede mennesker, der lever et liv i balance.

Det må heller ikke glemmes, at astralplanets intelligente beboere ikke alene er i stand til at opfatte de æteriske vibrationer, men hvis de lærer, hvordan de skal bære sig ad, kan de aktivere dem og anvende dem til egne formål.

Astrale kræfter

Metafysiske kræfter og metoder til at kontrollere dem må ikke offentliggøres på nuværende tidspunkt. Der er dog grund til at tro, at nogle få metoder snart bliver almindelig kendt. Måske er det muligt – uden at overskride de tilladte grænser – at oplyse tilstrækkeligt til at skitsere, hvordan visse fænomener skabes.

Hvis man har erfaring med fysiske fænomener, der skabes ved spiritistiske seancer, har man også set eksempler på anvendelsen af en bogstaveligt talt uimodståelig kraft, der for eksempel blev anvendt til kortvarig flytning af enorme byrder. Deltagere med en videnskabelig holdning undrer sig sandsynligvis over, hvor denne kraft kom fra – eller hvilken vægtstangsteknik, der anvendes. Denne form for astrale fænomener kan udføres på forskellige måder, men det er tilstrækkeligt at antyde fire.

22 C.W. Leadbeater: *Clairvoyance*

Æteriske strømme

For det første er der store æteriske energistrømme, der konstant hvirvler hen over jordoverfladen fra pol til pol. Det sker med en kraft, der er lige så uimodståelig som tidevandet, og der findes metoder, der gør det muligt at udnytte denne enorme kraft på en sikker måde – men ukyndige forsøg på at styre den vil være særdeles risikabelt.

Æterisk tryk

For det andet er der, hvad man kan kalde et æterisk tryk, der til en vis grad svarer til det atmosfæriske tryk – selvom det æteriske tryk er langt større. Normalt er ingen opmærksom på disse tryk, men begge eksisterer. Hvis naturvidenskabens forskere var i stand til at tømme en beholder for æter, på samme måde som de kan tømme den for luft, kunne det æteriske tryk dokumenteres. Når det ikke er muligt, skyldes det, at æterisk stof passerer frit igennem fysisk stof. Derfor kender fysikerne endnu ikke metoder, der gør det muligt at adskille en afgrænset mængde æter fra resten af æteren. Den praktiske åndsvidenskab ved, hvordan det gøres, og dermed bliver det muligt at anvende det æteriske tryks enorme kraft.

Latent energi

For det tredje er der et stort forråd af potentiel energi, som befinder sig i en passiv tilstand under involutionsprocessen, hvor det finere stof blev omdannet til grovere stoftilstande. Men ved at ændre stoftilstanden kan en del af denne energi i et vist omfang frigøres og udnyttes, ligesom latent energi kan frigøres i form af varme ved at ændre tilstanden i det synlige stof.

Parallele vibrationer

For det fjerde kan der skabes mange resultater – store og små – ved en udvidelse af et princip, der bedst kan beskrives som parallelle vibrationer. Eksempler fra det fysiske plan vil oftere fordreje end belyse astrale fænomener, for i bedste fald er de kun delvis dækkende. Men to helt enkle eksempler kan alligevel gøre dette vigtige emne klarere – forudsat at sammenligningen ikke overtolkes.

Det er en kendt sag, at hvis en streng på en harpe slås kraftigt an, så vil dens vibrationer forplante sig til parallelle vibrationer i de tilsvarende strenge på andre harper i nærheden. Det er også velkendt, at hvis et stort kompagni soldater skal over en hængebro, må de ikke gå i takt, for hvis de marcherer taktfast, risikerer man, at de sætter broen i svingninger, der forstærkes for hvert skridt, indtil man når jernets bristepunkt – og hele konstruktionen vil bryde sammen.

På baggrund af disse to analogier (som kun er delvis dækkende) er det nemmere at forstå, at hvis et menneske kender grundtonen – det vil sige den nøjagtige frekvens – i den stoftype, der skal påvirkes – er det muligt at aktivere en utrolig mængde parallelle vibrationer alene ved at udsende selve grundtonen. På det fysiske plan udvikles der ikke ekstra energi, men på astralplanet er stoffet langt mere sensitivt og fleksibelt. Når det astrale stof sættes i svingninger, forplanter svingningerne sig og øger impulsen, som på den måde kan blive mangedoblet. Rytmiske gentagelser af impulsen, (der kan sammenlignes med de marcherende soldaterne på broen), kan intensivere vibrationerne så meget, at resultatet er astronomisk sammenlignet med den første impuls. Man kan faktisk sige, at der ikke er nogen grænser for effekten af denne kraft, når den kontrolleres af en mester, der behersker teknikken. Manifestationen af Universet er simpelthen resultatet af de vibrationer, der blev igangsat af *Ordet*.

Mantraer

Der findes mantraer, som skaber resultater – ikke ved at beherske en elemental, men ved gentagelse af bestemte lyde. Mantraets effekt er på tilsvarende måde afhængig af de parallelle vibrationer, som lyden skaber.

Opløsning

Opløsningsfænomener kan skabes ved hjælp af meget hurtige vibrationer, der nedbryder sammenhængskraften i genstandens molekyler. En endnu hurtigere vibration – af en noget anden karakter – vil igen opsplutte molekylerne i atomer. En genstand, som på denne måde er reduceret til sin æteriske tilstand, kan lynhurtigt flyttes fra sted til sted ved hjælp af astral energi. Når man afbryder den kraft, der ændrede genstandens stoflige tilstand, vil det æteriske tryk tvinge den tilbage til den oprindelige tilstand.

Studerende har ofte svært ved at forstå, hvordan genstanden bevarer formen under eksperimentet. Deres argument er, at hvis en metalgenstand – eksempelvis en nøgle – opvarmes, smeltes og omdannes til en luftformig tilstand, vil den vende tilbage til sin faste tilstand, når opvarmningen afbrydes, men den vil ikke længere være en nøgle men en klump metal. Tilsyneladende er det en logisk indvending – men analogien holder ikke. Elementalessensen, der gennemtrænger nøglen, bliver spredt på grund af tilstandsændringen – ikke fordi selve essensen bliver påvirket af varmen, men fordi dens midlertidige fysiske legeme ødelægges som en fast form, og essensen strømmer derfor tilbage til det store reservoir. Det svarer nogenlunde til menneskets højere principper, for selvom de ikke påvirkes af varme eller kulde, tvinges de højere principper alligevel ud af den fysiske krop, når den brændes.

Derfor vil det, der engang var nøglen, atter køles ned og antage fast form, men den fysiske elementalessens, der strømmer tilbage fra reservoiret, er ikke den samme, som den elementalessens, nøglen tidligere bestod af. Det er årsagen til, at formen ikke opretholdes. Men et menneske, der opløser en nøgle for at flytte den fra et sted til et andet ved hjælp af astrale energistrømme, vil være omhyggelig med at bevare den samme elementalessens i nøjagtig samme form indtil flytningen er gennemført. Når viljekraften bevidst afbrydes, fungerer den derfor stadig som den oprindelige form, som de tungere partikler kan flyde ind i – eller i virkeligheden samler de sig igen. På denne måde bevares formen – undtagen hvis koncentrationsevnen svigter.

Det er denne metode, der benyttes ved spiritistiske seancer, når genstande transporteres over store afstande på sekunder. Når genstanden er opløst, passerer den uden problemer gennem fast stof – eksempelvis en husmur eller siderne på en låst æske. Når metoden forstås rigtigt, vil den være lige så logisk som vands passage gennem en si eller en luftarts passage gennem en væske i et kemisk eksperiment.

Materialisering

Når det er muligt at omdanne stof fra fast til æterisk tilstand ved at ændre vibrationen, er det selvfølgelig også muligt at vende processen om og omdanne æterisk stof til fast form. Den ene proces forklarer opløsningsfænomenet, og den anden forklarer materialisation. En kontinuerlig fokusering af viljen var nødvendig for at forhindre genstanden i at genindtage sin oprindelige form i det første tilfælde, og det samme gælder i det andet. En fortsat koncentration er nødvendig, for ellers vil det materialiserede stof vende tilbage til sin æteriske tilstand.

Når der materialiseres ved en spiritistisk seance, tages stoffet som regel fra mediets æteriske legeme. Det er en metode, der er usund for mediet – og den er

også uheldig på andre måder. Den materialiserede form befinder sig således altid i mediets umiddelbare nærhed, og den er konstant påvirket af en kraft, der forsøger at trække stoffet tilbage til det legeme, den kom fra. Hvis formen fjernes fra mediet i et stykke tid, vil den falde sammen, og stofformen vender tilbage til sin æteriske tilstand og strømmer tilbage til sin kilde.

Der er ingen tvivl om at selv fast stof i nogle tilfælde fjernes midlertidigt fra mediets krop – selvom det kan være vanskeligt at forstå, hvordan denne overførsel er mulig. Disse tilfælde er dokumenteret, og det viste sig ved, at mediets fysiske legeme tabte markant i vægt.

Hvorfor der kræves mørke

Under en seance er det nemmere at operere i mørke eller dæmpet belysning. Årsagen skulle nu være indlysende, for mediet har som regel kun kraft til at fastholde en materialiseret form – eller blot en "åndehånd" – i få sekunder, hvis det foregår i de intense vibrationer fra klart lys.

Åndefotografier

Erfarne deltagere ved seancer har uden tvivl bemærket, at der anvendes tre former for materialiseringer. Der er materialiseringer, som kan føles men ikke ses. Der er materialiseringer, som kan ses men ikke føles. Og der er materialiseringer, som både kan ses og føles. Til den første kategori – som er den almindeligste – hører usynlige "åndehænder". De berører deltagernes ansigter eller løfter små genstande omkring i lokalet. Eller de manifesterer stemmer forskellige steder i lokalet. Til dette formål anvendes en form for stof, der hverken kan tilbagekaste eller bryde lysstråler, men under bestemte betingelser skabes der luftvibrationer, som opfattes som lyd. Der findes en variant af dette fænomen, hvor der er tale om en form for partiel manifestation. Selvom der ikke kan tilbagekastes synligt lys, påvirker dette fænomen alligevel nogle af de ultraviolette stråler, og derfor skabes der mere eller mindre tydelige aftryk på en film. På denne måde skaber man de såkaldte "åndefotografier".

I den anden form for materialisering oplever man tågeagtige former. Det skyldes, at der ikke er tilstrækkelig kraft til at skabe en rigtig materialisering. I disse tilfælde plejer "ånderne" at advare deltagerne mod at røre ved de former, der toner frem.

Den tredje form for materialisering ser man i de sjældne tilfælde, hvor der er tilstrækkelig kraft til – i det mindste i nogle få øjeblikke – at materialisere og fastholde en form, som både kan ses og føles. Når en mester eller mesterens elev ønsker at materialisere deres mentallegeme eller astrallegeme, gør de det ikke ved at tage stof fra deres eget eller fra andres æterlegeme, for de ved, hvordan man skaber ved at hente det ønskede stof direkte fra den omgivende æter.

Fordobling

Fordobling er også et fænomen, der hører til denne del af emnet. Det udføres ved at forme et nøjagtigt mentalt billede af den genstand, der skal kopieres og derefter samle det nødvendige astrale og fysiske stof omkring denne skabelon. For at kunne gøre det, må man være bevidst om hver eneste af genstandens partikler – indre såvel som ydre. Det er derfor et fænomen, der kræver en enestående koncentrationsevne. Er man ikke i stand til at hente det nødvendige stof fra den omgivende æter, er der eksempler på, at man låner det fra den genstand, man ønsker at fordoble, og den vil da miste tilsvarende i vægt.

Fortætning

I åndsvidenskabelig litteratur kan man læse om fortætning af breve og billeder. Fænomenet kan skabes på forskellige måder. Hvis en mester, som ønsker at kommunikere med en eller anden, kan han lægge et stykke papir foran sig og forme et mentalt billede af brevets tekst. Herefter hentes det æteriske stof, der skal bruges til at manifestere det mentale billede som fysisk tekst på papiret. Men hvis det er nemmere, vil mesteren i stedet manifestere det mentale billede på et stykke papir, der ligger foran modtageren – og det kan gøres uafhængigt af afstanden.

En tredje metode, som bruges langt oftere fordi den sparer mesterens tid og energi, består i at overføre brevets indhold til en elevs tankesind og lade eleven gøre det praktiske arbejde. Eleven tager et stykke papir og danner et mentalt billede af brevet skrevet med mesterens håndskrift – og herefter manifesteres skriften på samme måde som mesteren ville gøre det. Hvis det er for vanskeligt både at tage stof fra æteren og samtidig manifestere skriften på papiret, kan eleven have enten blæk eller lidt farvepulver stående på bordet. Begge dele er tæt fysisk stof, og derfor er de nemme at anvende til manifestationen.

Denne evne ville være et ubeskriveligt farligt våben i hænderne på et samvittighedsløst menneske, for det er nemt at efterligne et hvilken som helst menneskes håndskrift – og ingen kendte metoder er i stand til at afsløre dette bedrageri. Mesterens elev kan altid med sikkerhed afgøre, om brevet kommer fra mesteren eller ikke, men for alle andre er det alene brevets indhold og atmosfære, der kan bruges som indikation på afsenderens identitet, for uanset hvor godt håndskriften ligner, er den ikke et bevis i sig selv.

Når en kandidat opøves i materialisering, er det kun muligt at skabe et mentalt billede af nogle få ord ad gangen, og metoden vil derfor ikke være hurtigere, end hvis brevet blev skrevet med hånden. Men en mere erfaren elev, som kan visualisere en hel side eller måske hele brevet på én gang, kan selvsagt udføre arbejdet både hurtigere og nemmere. Denne metode er årsagen til, at der under en seance kan materialiseres ret lange breve på få sekunder.

Når et billede skal fortættes, er teknikken præcis den samme – dog med den forskel, at i dette tilfælde er det nødvendigt, at visualiseres hele billedet på én gang. Hvis billedet har mange farvenuancer, er det ekstra vanskeligt at reproducere det, for farvenuancerne skal holdes adskilt og materialiseres i nøjagtig samme nuancer som på originalen.

Det giver til gengæld mulighed for at udfolde kunstneriske evner, for alle astralplanets beboere er ikke lige dygtige til at skabe billeder. Et menneske, der har været kunstner i det fysiske liv, har lært, hvordan man skal "se", og hvad man skal "se efter". Derfor er det naturligvis nemmere for en afdød med kunstnerisk talent at materialisere et billede på astralplanet, end det vil være for et menneske, der ikke har udviklet kunstneriske evner.

Tavleskrivning

Nogle af de mest kendte medier er blevet kendte for at udføre tavleskrivning under videnskabeligt kontrollerede forsøg. Tavleskrivning kan udføres ved hjælp af fortætning. Men det er mere almindeligt at anvende en pen, der føres af en "åndehånd". Det eneste, der er materialiseret, er to små punkter, der er nødvendige for at holde pennen.

Levitation

Levitation er et fænomen, som af og til præsenteres under seancer, men det ses oftere udført af Østens yogier. Levitation er kunsten at få et menneskelegeme til at svæve i luften. Når et medie udfører levitation, bliver kroppen som regel bare løftet af "åndehænder", men der findes en anden og mere videnskabelig metode. Inden for åndsvidenskaben ved man, hvordan man kan ophæve eller endog helt vende op og ned på tyngdekraften. Det er indlysende, at ethvert levitationsfænomen nemt kan udføres ved hjælp af denne teknik. Det var uden tvivl denne metode, man benyttede i det gamle Indien og på Atlantis, når datidens luftskibe blev løftet fra jorden og gjort tilstrækkeligt lette til, at de kunne bevæges og styres. Det er sandsynligt, at det også var denne esoteriske viden om naturens finere kræfter, der blev benyttet til at flytte de enorme stenblokke, der blev anvendt ved bygningen af Egyptens pyramider og Stonehenge i England.

Åndelys

Når astralplanets beboere får kendskab til naturens finere kræfter, er det nemt for dem, at skabe det, der kaldes "åndelys". Disse "åndelys" ses enten som blødt fosforescerende lys – eller som skarpt elektrisk lys – eller som mystiske dansende lyskugler – og der findes en bestemt gruppe ildelementaler, som med lethed kan forvandle sig til disse fænomener. Alt lys består af vibrationer i æteren, og derfor kan enhver, der ved, hvordan man skaber disse vibrationer, manifestere en hvilken som helst form for lys.

Håndtering af ild

Det meget specielle fænomen, der består i arbejde med ild uden at blive brændt, udføres normalt også ved hjælp af den æteriske elementalessens – selvom der også kan anvendes andre metoder. Det tyndeste æteriske stoflag kan bearbejdes på en måde, der forhindrer varme i at trænge igennem. Når mediets eller en deltagers hånd beskyttes med dette stoflag, er det muligt at holde brændende kul i hånden eller tage på rødglødende jern uden at brænde sig.

Ud over de specielle kræfter, der her er omtalt, bruges et såkaldt stangprincip ofte til at manifestere mindre fænomener – f. eks. at vippe borde eller banke på et eller andet – og her er støttepunktet mediets krop, og "stangen" er en strøm af ektoplasma,²³ der projiceres ud fra den.

Omdannelse

De fleste fænomener i seanceværelset er nu beskrevet, men uden for værelset er der et par usædvanlige fænomener, som hører til oversigten. Middelalderens alkymister drømte om at omdanne metaller – en drøm, der betragtes som ønsketænkning. I mange tilfælde var fænomenet blot et symbol på sjælens renselse. Men alligevel er der noget, der tyder på, at omdannelsen faktisk lykkedes. Selv i dag findes der magikere i Østen, som påstår, at de er i stand til at omdanne metaller under videnskabeligt kontrollerede forsøg. Naturvidenskaben eksperimenterer med denne mulighed, og før eller siden vil det uden tvivl lykkes. Det er indlysende, at eftersom grundatomet er det samme i samtlige stoffer, er der kun én ting, der adskiller de forskellige metaller – og det er måden, atomerne er arrangeret på. Enhver, der er i stand til at reducere et stykke metal til dets atomare tilstand og derefter arrangere atomerne på en anden måde, vil være i stand til at foretage den ønskede omdannelse.

²³ Ektoplasma er den æteriske substans, som i spiritistiske seancer overføres fra mediets fysisk-æteriske legeme i forbindelse med materialisationsfænomener, og som anvendes til opbygning af de materialiserede skikkelser. Ofte tages stoffet fra mediets æterlegeme.

Overføring

De parallelle vibrationers princip, som allerede er omtalt, forklarer et specielt og næsten ukendt fænomen, der kaldes *overføring*. Hvis et *materialiseret* legeme beskadiges – hvis det eksempelvis påføres et sår – reproduceres dette sår i den fysiske krop. Princippet kendes fra hekseprocesserne i middelalderen. Her hører man om bevismateriale, hvor anklagerne påstod, at heksen havde pådraget sig et sår, mens hun havde skikkelse som en hund eller en ulv, og dette sår kunne man angiveligt finde det tilsvarende sted på heksens fysiske menneskekrop.

Den samme mystiske lov om overføring har nogle gange resulteret i, at et medie helt uberettiget er blevet beskyldt for bedrageri. Der er eksempler på, at et farvestof, der var smurt på en materialiseret "ånds" hånd, senere blev fundet på mediets hånd. Forklaringen er, at "ånden" har antaget form ved at låne stof fra mediets æteriske legeme. Mediets æteriske legeme er ganske enkelt blevet tvunget til at antage en anden form end mediets eget. Men mediets æteriske legeme er så nært forbundet med det fysiske legeme, at det er umuligt at manifestere en vibration i det ene legeme uden samtidig at fremkalde nøjagtig den samme vibration i det andet legeme. Farven på det æteriske stof, der blev lånt af "ånden", kunne derfor også ses på mediet.

5. KAPITEL

AFSLUTNING

Forhåbentlig har mange esoterisk interesserede mennesker fået glæde af at følge denne afhandling så langt som til denne afslutning. Forhåbentlig har den givet et generelt overblik over astralplanet og dets muligheder, og måske kan den være en hjælp til at forstå andre esoteriske informationer, som efter denne læsning nemmere kan indpasses i det åndsvidenskabelige system. Selvom der kun er givet en grov skitse over et meget stort emne, er der måske alligevel sagt tilstrækkeligt til at vise den astrale opfattelsesevnes store betydning for studiet af biologi, fysik, kemi, astronomi, medicin og historie. Og disse videnskaber kunne få en ny og afgørende impuls, hvis den metafysiske forskning blev udviklet.

Men opnåelsen af metafysiske evner må aldrig blive betragtet som et mål i sig selv, for enhver ambition om at nå dette mål vil uundgåeligt føre til det, man i Østen kalder *Laukika*-udviklingsmetoden. Man opnår faktisk visse psykiske evner, men de erhverves kun af den inkarnerede personlighed. Desuden erhverves de uden de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, og derfor er der stor sandsynlighed for, at den studerende misbruger dem. Til denne kategori hører også metoder, der omfatter anvendelse af narkotika og påkaldelse af elementaler.

Den anden metode, som kaldes *Lokottara*, består af raja-yoga eller åndeligt frem-skridt. Den er sandsynligvis langsommere end den anden metode, men de evner, der erhverves, er permanente. De mistes aldrig igen. Samtidig vil en mesters omhyggelige ledelse sikre, at evnen ikke misbruges, så længe hans instruktioner følges strengt. Åbningen af det astrale syn er ikke andet end et stadie i udviklingen af noget langt højere. Det er et skridt – et meget lille skridt – på den lange opad-gående udviklingsvej, der fører mennesket til mesterværdighedens ufattelige højder. Og vejen fører videre til visdoms- og magtperspektiver, der er så ophøjede, at menneskets fysiske sind umuligt kan fatte dem.

Det vil være fejlagtigt at tro, at det udvidede astrale syn udelukkende er en vel-signelse. Det astrale syn åbner for sorgen, elendigheden, ondskaben, grådigheden og egoismen i verden, og verdens tilstand vil altid opleves som et nærværende pres. Et menneske med astral clairvoyance vil ofte føle sig fristet til at gentage Schillers temperamentsfulde udbrud:

"Hvorfor har du kastet mig ind i de evigt blindes by for at forkynde dit budskab med åbnede sanser? Tag dette sørgelige klarsyn bort, fjern dette grusomme lys fra mine øjne! Giv mig min blindhed tilbage – mine sansers lykkelige mørke, tag denne frygtelige gave tilbage!"

Denne følelse er ikke unaturlig på vejens tidlige stadier, men det højere syn og den dybere indsigt giver efterhånden sikkerhed for, at alt arbejder sammen for at alt til sidst bliver godt – at ...

*Time efter time, som en blomst, der spirer,
skal sandhed efter sandhed vokse frem,
for om Solen blegner og stjernerne fejler,
vil det godes lov holde stand.*

*Glansen gløder og kraften øger,
mens naturens langsomme værk bliver til,
fra encellede væsener til altings herrer,
gennem årmillioner og kalpaers spil.*



VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk